

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Rasmus Pedersen Thestrups
STAMBOG

Rasmus Pedersen Thestrups
STAMBOG

Rasmus Pedersen Thestrups
STAMBOG

Ved
Helge Søgaard

Udgivet af
ÅRHUS BYHISTORISKE UDVALG

UNIVERSITETSFORLAGET I AARHUS

1972

Indhold

Indledning	7–10
Rasmus Pedersen Thestrups stambog	11–89
Personregister	90–94
Stedregister	95–97
Sagregister	98–100

Indledning

Optegnelserne af Rasmus Pedersen Thestrup (1588–1656), som er gengivet nedenfor, er af deres forfatter kaldt Stambog, men han tager ikke ordet i den betydning, som man dengang og senere brugte om en bog, hvori venner og slægtninge sammen med velyndere og berømte lærde, man kom i berøring med, kunne nedskrive nogle linier eller et passende citat til erindring om sig. Som han selv fortæller det i sin indledning, er det en stamme-bog, d. v. s. en beretning om hans afstamning og slægt med en skildring af sit eget liv, og den fremtræder som et vidnesbyrd om hans glæde over at være kommet af godtfolk og over selv at have opnået en anset plads i borgerskabet i Århus. Hvis han selv havde oplevet, at en af hans efterkommere blev biskop og en anden blev adlet, ville det sikkert have givet ham en yderligere tilfredsstillelse. Hans efterslægt viser den samme sociale opstigen som mange andre i den tidlige enevælde. Familien stammede fra det øverste lag i bondestanden, befæstede sig solidt i borgerskabet og gejstligheden og gjorde derfra springet op i adelen uden derfor at tabe forbindelsen med jorden. Nu var det dog ikke kun bondegårde, den handlede med, men også herregårde var genstand for dens interesse.

I denne kæde af slægtled var Rasmus Pedersen Thestrup ikke det ringeste i sin borgerlige fremadstræben, men han søgte dog ikke over sit købmandsmilieu, og som det var tidens skik i den kreds han tilhørte, synes han særlig at have anbragt sin formue i ejendomme i byen, med hvilke han havde en del bryderi, som han fortæller det, men der er næppe tvivl om, at det har været fordelagtigt for byens velhavere at anbringe deres fortjeneste i huse eller grunde, som det også fremgår af den 100 år yngre liste over Christen Basballes formue 1747.¹

Det er derfor ikke alene de personalhistoriske oplysninger, der giver hans skrift interesse, men hele billedet af en Århus-borgers tilværelse i en kritisk periode i byens historie. Uanset de forskellige genvordigheder, tilværelsen bragte ham, havde han også interesser ud over sin daglige gerning, idet hans samlerflid (som han beretter om fol. 33 r), havde skaffet ham over 500 bøger foruden antikviteter og dokumenter. Desværre går han ikke i enkeltheder og giver en opregning af, hvad han havde tilvejet bragt, men man kan dog skønne, at han heller ikke på dette område afveg fra tidens skik og uden kræsenhed samlede alt, der var gammelt eller kuriøst. Helt uden værdi kan den gamle købmands samling ikke have været, da Ole Worm (1588–1654) i et brev til Laurits Jensen Bording (1610–1677) af 4/9 1643 omtaler nogle sjældne fisk, som han ønsker at erhverve til sit museum. Det er vist ikke lykkedes, da han i et nyt brev af 16/11 rykker Laurits Bording for sagerne.²

Endnu langt efter Rasmus Pedersen Thestrups tid skelkede man ikke klart mellem det, der hørte til museerne eller havde hjemme i bibliotekerne eller arkiverne. Den lærde biskop i Århus Andreas Birch (d. 1829) havde en ikke ringe samling, der efter hans død blev solgt ved auktion 1830. Mellem køberne var også det få år i forvejen i 1828 oprettede Aarhus Stiftsbibliotek, og af de ting, det erhvervede, genfindes nogle i det senere oprettede Århus Museum, hvorfra de overgik til »Den gamle By«.³

De omhyggelige optegnelser om solens og månens stilling på himlen ved børnenes fødsel viser, at Rasmus Pedersen Thestrup også delte tidens tillid til astrologien.

Håndskriftets historie kan beskrives således, idet den første del af ejerlisten kun formodningsvis kan opstilles på grundlag af slægtsfølgen. Efter forfatterens død overgik det til sønnen Ole Thestrup (1613–1673), sognepræst til Dalby og Stubberup og provst, og derefter til hans søn Frantz Thestrup (1653–1735), biskop i Ålborg. Fra ham eller fra hans søn Ole Thestrup (1684–1736), sognepræst i Dannemare og Tillitse, har sønnesønnen Georg Frederik

Thestrup (1718–1778), rektor i Ålborg, modtaget bogen, som derefter overgik til broderen, den ugifte Frantz Thestrup (1735–1815), konrektor i Ålborg, i hvis eje den omtales af Ignatius Becher. Derefter kom skriftet til Ålborg Stiftsbibliotek og findes nu i Ålborg katedralskoles bibliotek (nr. 16), der med velvilje har stillet det til rådighed for denne udgave.

Rasmus Thestrups Stambog blev første gang udgivet i fragmenter af ovennævnte Ignatius Becher i hans »Dagbog fra det 16de, 17de og 18de Aarhundrede af Mads Pedersen Farstrup og Lauritz Axelson«, Ålborg 1813, hvor de begynder 1628, p. 16, og derefter indflettes i teksten til 1654, p. 22. Kun de almindelige begivenheder er medtaget, ikke oplysninger om familien. P. 277–281 findes en kort biografi af Ole Thestrup med et salva guardiebrev til ham, udstedt af Carl X Gustav i Køge 22/2 1658.

Et langt fyldigere uddrag foreligger i J. R. Hübertz: Aktstykker vedkommende Staden og Stiftet Aarhus. II. København 1845, p. 307–328, hvor der dog også er udeladt forskelligt.

Et fuldstændigt aftryk er givet af Hans Andreas Møller: Stamtavle over Slægterne Stampe og Thestrup med Biografier og Billeder. Brønderslev 1910, p. 195–211. Afskriften er foretaget af G. L. Wad. H. A. Møllers bog bringer desuden talrige oplysninger om Rasmus Pedersens slægt.

Desuden har J. C. L. Lengnick udgivet en stamtavle over Rasmus Pedersen Thestrups efterslægt med særskilte tavler for Hans Chr. Thestrups linie (den norske gren) og Johan Rudolph Thestrups linie.

Stambogen udgør et lille bind, hvis sider måler ca. 11×7 cm. Den er skrevet på pergament, det første blad uden betegnelse, de følgende mærket fra 1 til 33, og derefter følger et ubeskrevet blad med tallet 52. Da bagsiden af blad 33 er ubeskrevet, synes der dog ikke at mangle noget af optegnelserne. Snittet angives hos H. A. Møller at have været forgyldt, men guldets er nu forsvundet. Indbindingen

består af to træplader, betrukket med nu meget slidt sort fløjl, og på indersiden af begge er fastklæbet to pergamentsblade, det første med forfatterens initialer, hans bømærke og fem bogstaver, der formentlig angiver hans ubekendte valgsprog. De optræder også bagest, her ordnet i korsform og ledsaget af et par af tidens opbyggelige rim.

Teksten ser ud til at være skrevet uden større afbrydelser og må derfor høre til forfatterens sidste leveår, og han kan i så fald have støttet sig til ældre notater, af hvilke oplysningerne om hans børns fødsel o. a. kan stamme fra notitser i almanakker. Hist og her findes supplerende marginalnoter, der i aftrykket er indsat i (). Teksten er gengivet linie for linie og bogstavret med opløste forkortelser i *kursiv*, dog således, at nogle velkendte forkortelser er urørte (f. eks. d – doctor, m – mester/magister, s – salig). Store bogstaver er brugt efter nutidens norm, og den regelløse tegnsætning er lidt ændret. Tegn for mark og skilling er gengivet med bogstaver. [] angiver opløste forkortelser og udgiverens indskud.

Den sideløbende omskrivning til en let moderniseret sprogform vil formentlig klare de mindre forståelige steder, teksten og den gamle retskrivning frembyder.

Ved første øjekast kan Rasmus Pedersen Thestrups skildring forekomme ganske kaotisk i sin tidsfølge. Ved nærmere eftersyn fremgår det dog, at han efter en redegørelse for sine forfædre giver en oversigt over sit eget liv, afbrudt af børnenes fødsel med en skildring af deres opvækst. Det er disse indskud, der tilsyneladende giver fortællingen om hans egen virksomhed en brudstykkeagtig karakter.

Udgiveren vil gerne takke fru *Annegrete Dybdahl* for bistand ved korrekturlæsningen.

1. J. R. Hübertz: Aktstykker vedkommende Staden og Stiftet Aarhus III, Kbh. 1846, p. 355–361.
2. Breve til og fra Ole Worm II, oversat af H. D. Schepelern, Kbh. 1967, p. 482 og 488.
3. Helge Søgaard: Den ældste samling til dansk kulturhistorie i Århus. »Den gamle By«. Årbog 1952, p. 17–23.

Stambogen

St a m B o g:

- I r. Paa huis fornemlig, som
er schedt, fra min fødtzels dag,
och thill denne neruerendis
dag, saa witt mig eller minne
forældre: eller blodsforuante,
ehr anrørendis, disligeste naar,
och paa huilchen thidt minne
børn ere fød, och kommen
thill scholle, och anden forfrem-
melse, huor effter dj dennom vdj
sin thidt kand haffue att rette
och wiide huor fra, och aff
huad slecht dj erre kommen,
Gud giffue till lyche och welsignelse,
amen.

Rasmus Pederssøn

Thestrup m[p].¹

1. Det sidste bogstav mangler, idet et hjørne er afrevet.

- I v. D e n 3 7. p s a l m.
Haabe paa Herren och gjør gott,
bliff i landet, och nær dig redelig,
forlyst dig i Herren, hand schall
giffue dig, huad dit hierte
begærer, befaell Herren dinne
weye, och haabe paa hannom,
hand schall well gjøre ditt,:

D e n 1 4 5. p s a l m.
Herren er neer hoes alle dennom som
kalde paa hannom, hos alle dem,
som kalde på hannom aluorlig,
hand gjør det som de gudfryctige
begære, och hører dieris schrig, och
hielper dem, Herren beuarer alle

S t a m b o g

- I r. på det fornemmeligt, som
er sket fra min fødsels dag
og til denne nærværende
dag, så vidt det mig eller mine
forældre eller blodsbeslægtede
er vedkommende, desuden når
og på hvilken tid mine
børn er født og kommet
til skole og anden forfrem-
melse, hvorefter de dem i
sin tid kan have sig at rette
og vide hvorfra og af
hvad slægt de er kommet,
Gud give det til lykke og velsignelse,
amen.

Rasmus Pedersen
Thestrup med egen hånd

- I v. D e n 3 7. p s a l m e.
Forlad dig paa Herren, og gjør godt;
bo i Landet, og nær dig troligen,
og forlyst dig i Herren, saa skal han
give dig dit Hjertes
Begjering. Vælt din Vei paa
Herren, og forlad dig paa ham,
han skal gjøre det.

D e n 1 4 5. p s a l m e.
Herren er nær hos Alle, som
kalde paa ham, hos Alle,
som kalde paa ham i Sandhed.
Han gjør efter deres Velbehagelighed,
som ham frygte, og han hører deres Skrig og
frelser dem. Herren bevarer alle

dennom som elscher hannom, och hand
schall vdslette alle wgudelige.

- 1 r. W d i J e s u n a f f n.
Huad min heerkomst er anlang[en]de
paa min faderfaders side,
da er ieg aff dj Can, och Balle
folchs affkom, och min faders
oldefader wed naffn Rasmus
Michelssøn boede och døde vdj Can,
och aatte den for sin eggen
arffue och eye, meens formedelst
it drab, som hand och hans
sønner giorde paa thoe aff dj
Balle mend, som war dieris
eggen søschinde børn /: och war vdj
en stoer thrette med dennom om
it støche jord och eyedomb imellom
Canne och Balle march, som nu
er ligendis thill Can, och bleff
for^{ne} thuende brødre drebt en dagh
- 1 v. der 24 siuns mend stoede neer-
uerendis hoes paa huer siide,
som war kalditt paa for^{ne} eye-
domb, huor offuer Canne er daa
kommen vdj kongens werre,
som for^{ne} Rasmus Michelssøn
/: huilchen ieg er neffnt effter /:
maatte forære koning Fredrich
den 2. før ind hand och hans sønner
kunde beholde dierris fred,
for^{ne} Rasmus Michelssøn i Can
aufflett min oldefader som
var Niels Rasmussøn vdj Krekier,

dem, som elske ham, men han
ødelægger alle de Ugudelige.¹

1. De to bibelcitater, 37. psalme, v. 3–5, og 145. psalme, v. 18–20,
er gengivet efter den danske bibel 1893.

1 r. I J e s u n a v n.

Hvad min herkomst angår
på min farfars side,
da er jeg af de Kan- og Balle-
folks afkom, og min fars
bedstefar ved navn Rasmus
Mikkelsen boede og døde i Kan
og ejede den som sin egen
arv og eje, men på grund af
et drab, som han og hans
sønner forøvede på to af de
mænd fra Balle, som var deres
egne søskendebørn og var i
en stor trætte med dem om
et stykke jord og ejendom imellem
Kanne og Balle mark, som nu
er liggende til Kan, og blev
forskrevne to brødre dræbt en dag,

1 v. da 24 synsmænd stod nær-
værende der på hver side,
som var kaldet på forskrevne ejen-
dom, hvorover Kanne er da
kommet i kongens værge,
som forskrevne Rasmus Mikkelsen
hvem jeg er opkaldt efter,
måtte forære kong Frederik
den 2., førend han og hans sønner
kunne beholde deres fred,
forskrevne Rasmus Mikkelsen i Kan
avlede min bedstefar, som
var Niels Rasmussen i Krekær,

hand aufflett min sallige fader
Peder Nielssøn, som boede och
døde vdj Thestrup huis siell Gud
haffue.

2 r. Min oldemoder paa min
federneside war Buold Niels
datter fød vdj Rud, aff
det Saxsild slecht. Som haffde for^{ne}
min olde fader Niels Rasmussøn
vdj Krekier, saa er det nu
kortelige opregnett, at ieg haffuer
min oprindelse och heer komst
paa min fæderneside aff dj
Canne och Baelle, saa och aff
dj Ruud och Saxsild folch,
disligiste paa min mødernne
side aff dj Fogs og Borumb
folch, saa och aff dj Letter
och Løngbyeg[aa]rds folch, alle Gud
sche louff ehrlige och egtige forældre.

2 v. Item min oldefader paa
min møderneside Peder Nielsen
Fog, som først boede i Wolbye
och siden vdj Farre, var
fød i Borumb (døde den 7. aprill a[nn]o 1614 hans alder
83 aar) hans fader
hed Niels Fog och hans
høstru Maren Niels daatter
/: som var min olde moeder /:
war fød vdj Sønderg[aa]rd som
Løngbyeg[aa]rd nu staar, hindis (hun døde 30. junj
a[nn]o 1612, hinds alder 73 aar)

Epitafiemaleri af Rasmus Pedersen Thestrup og Maren Olufsdatter. Nu i Århus domkirke. Skal være fundet ved oprydning i kælderen i rådhuset (den nuværende politistation) 1908. Se Andreas Møller: *Stamtavle over slægterne Stampe og Thestrup*, Brønderslev 1910, p. 184–185. Nationalmuseet fot.

han avlede min salige far
Peder Nielsen, som boede og
døde i Testrup, hvis sjæl Gud
have.

- 2 r. Min bedstemor på min
fædrene side var Buold Niels-
datter, født i Rud, af
den Saksild slægt, som havde forskrevne
min bedstefar Niels Rasmussen
i Krekær, så det er nu
i korthed opregnet, at jeg har
min oprindelse og herkomst
på min fædrene side af de
Kanne- og Balle-, så også af
de Rud- og Saksild-folk,
deslige på min mødrene
side af de Fogs- og Borum-
folk, så også af de Letter
og Lyngbygårds-folk, alle Gud
ske lov ærlige og ægte forældre.
- 2 v. Ligeledes min bedstefar på
min mødrene side Peder Nielsen
Fog, som først boede i Voldby
og siden i Farre, var
født i Borum (døde den 7. april år 1614, hans alder 83 år),
hans far
hed Niels Fog, og hans
hustru Maren Niels datter,
som var min bedstemor,
var født i Søndergård, som
Lyngbygård nu står, hendes (hun døde 30. juni år 1612,
hendes alder 73 år)

fader heede Niels Lett
och hindes moder Johan Sønderg[aa]rd.
For^{ne} min oldefader och olde-
moder aufflet thilsammen
nj børn, war it naffnløes fød
dj andre kom alle vdj egteschab.
Dj leffde tilsammen 52 aar etc. Dires børn

- 3 r. 1. Som war først Maren Pedersd[atte]r
som haffde min faders farbroder s:
Clemmend Rasmusøn vdj Thestrup.
Hun med for^{ne} hindis hosbunde och
børn døde vdj en stoer pestelentzs,
som graserede vdj Thestrup anno 1585.
2. Anden war min s: moder Ingeborig
Pedersdaatter, som haffde min s:
fader Peder Nielsøn och stoed
dieris brullup vdj Thestrup
anno 1587 om midtsommeren,
dj leffde tilsammen paa det 16. aar
och aufflede thilsammen 6 børn,
som var 4 sønner och 2. døttre,
huilche alle medt dennom hendøde
vdj en forgiftige pestilens 1603:
mig allenne vndtagen som da var
vden lands och leffuer saa lenge Gud vill.

- 3 v. Anno 1603.
Min s: fader døde den 9. majj,
min s: moder døde den 16. aprill.
Disligeste minne s: søschind,
s: Niels Pedersøn Fog døde den 13. majj
s: Niels Pedersøn Krekier den 29. martj,
s: Clemmend Pedersøn døde den 16. aprill

far hed Niels Lett
og hendes mor Johanne Søndergård.
Forskrevne min bedstefar og bedste-
mor avlede tilsammen
ni børn, et var født navnløst,
de andre kom alle i ægteskab.
De levede tilsammen 52 år o. s. v. Deres børn

- 3 r. 1. som var først Maren Pedersdatter,
som havde min fars farbroder salig
Clemmend Rasmussen i Testrup.
Hun med forskrevne hendes husbonde og
børn døde i en stor pest,
som grasserede i Testrup år 1585.
2. Anden var min salig mor Ingeborg
Pedersdatter, som havde min salig
far Peder Nielsen og stod
deres bryllup i Testrup
år 1587 om midsommer,
de levede sammen på det 16. år
og avlede sammen 6 børn,
som var 4 sønner og 2 døtre,
som alle med dem bortdøde
i en dødbringende pest 1603,
mig alene undtagen, som da var
udenlands og lever, så længe Gud vil.

3 v. A r 1 6 0 3.

Min salig far døde den 9. maj,
Min salig mor den den 16. april.

På samme måde mine salige søskende,
salig Niels Pedersen Fog døde den 13. maj,
salig Niels Pedersen Krekær døde den 29. marts,
salig Clemmend Pedersen døde den 16. april,

s: Maren Pedersdatter den 12. april
s: Anne Pedersdatter den 29. april,
hulche alle leger begraffuen
paa Morslett kierchegaard, rett
lige vden for wabensdørren
hoes min s: modersøster,
som ieg haffuer ladit legge
lighreer paa alle dieris graffue,
och døde der thilhaabe aff den
enne gaard aff samme forgifftig
pestelens hen wed 17 menischer.

- 4 r. 3. Thridie war her Niels Pedersøn
Fog vdj Storning (provst i Framløff herret). Hand haffde
thill egte Berrette her Lauritzs
hans formands daatter, dj aufflede
tilsammen 9 børn, blant hulche
1. War m: Lauritzs Nielssøn Fog vdj
Feldballe (proust i Sønderheret), som finge hans formands
her Gregers Hansøns høstru wed naffn
Inger her Rasmussis datter i Fousing.
2. Och her Niels Nielssøn Fog vdj
Ødum (pr[o]ust i Galtenherit, døde den 7. januarij 1654),
som finge Mortten Jensøn
raadmand i Aars hans daater,
Sedtzell, thill sin høstru, for^{ne}
her Niels Fog vdj Storning hand
døde anno 1628 den 13. jully:
4. Fierde war her Niels Pedersøn Fog
vdj Grønbech, hand finge til høstru
anno 1611 den 6. october
- 4 v. Karen Peders daatter, hans for-
mands her Lauritzsis høstru, dj aufflede

salig Maren Pedersdatter den 12 april
salig Anne Pedersdatter den 29. april,
hvilke alle ligger begravet
på Mårslet kirkegård, ret
lige uden for våbensdøren
hos min salig morsøster,
som jeg har ladet lægge
ligtræer på alle deres grave,
og døde der tilsammen af den
ene gård af samme dødelige
pest henved 17 mennesker.

- 4 r. 3. Den tredie var hr. Niels Pedersen
Fog i Storning (provst i Framlev herred). Han havde
til ægte Berrette hr. Lauritz',
hans formands datter, de avlede
tilsammen 9 børn, blandt hvilke
1. var mester Lauritz Nielsen Fog i
Feldballe (provst i Sønderherred), som fik hans formands,
hr. Gregers Hansens hustru ved navn
Inger, hr. Rasmus' datter i Fousing.
2. Og hr. Niels Nielsen Fog i
Ødum (provst i Galten herred, døde den 7. januar 1654),
som fik Morten Jensen,
rådmand i Århus, hans datter,
Sidsel, til sin hustru, forskrevne
hr. Niels Fog i Storning han
døde år 1628 den 13. juli.
4. Fjerde var hr. Niels Pedersen Fog
i Grønbæk, han fik til hustru
år 1611 den 6. oktober
- 4 v. Karen Pedersdatter, hans for-
mands hr. Lauritz' hustru, de avlede

thilsammen 5 børn, hand døde

anno 1628 den 25 july:

5. Fembtte war Michell Pedersøn Fogh

i Thestrup, Sandmand i Ningherett,

/: hand er den thridie søschinde vdj

den gaard :/ hand finge tilhøstru

anno 1605 Sidtzell Jens Ibssøns dater

i Raffnholt, som tilforne haffde Niels

Christenssøn i Haslager, dj aufflede

thilsammen 7 børn,: hand døde (anno 1632 7. maj).

6. Siette war Anne Peders daatter,

som finge Knud Mogensøn vdj

Floustrup, sandmand vdj Ning herritt (døde den 8. julij

1636), de aufflede 9 børn sammen.

Hun døde den 13 martj anno 1653.

Hindis alder 74 aar.

5 r. 7. Siuffuende war Lauritzs Pedersøn
Fog i Farre, sandmand i Giernherett,

hand haffde thill hustru Anne

Lauritzsdaatter, Lauritzs Jepssøns

daatter vdj Resendael, och

aufflede medt hinde 8 børn:

dieris brullup stoed i Resendall den

24. septemb[er] anno 1614.

8. Ottende war Buold Peders datter,

hun finge thill egte her Niels Michels[øn]

vdj Giern, och siden finge hun

her Rasmus Christensøn ib[ide]m (pro[u]ste i Giern

herett) anno

1621 den 3. pentzedag. De aufflede

thill sammen 1 søn och 1 daatter.

Saa er dette nu en kort och

enfoldig beretning om min neste

sleect och foruante baade paa

fæderne och paa møderne siide.

sammen 5 børn, han døde
år 1628 den 25. juli.

5. Femte var Mikkel Pedersen Fog
i Testrup, sandemand i Ning herred
/: han er den tredie søskende i
den gård :/ han fik til hustru
år 1605 Sidsel, Jens Ibsens datter
i Ravnholt, som tidligere havde Niels
Christensen i Hasselager, de avlede
sammen 7 børn. Han døde (år 1632, 7. maj).

6. Sjette var Anne Pedersdatter,
som fik Knud Mogensens i
Floustrup, sandemand i Ning herred (døde den 8. juli
1636), de avlede 9 børn sammen.

Hun døde den 13. marts år 1653.

Hendes alder 74 år.

5 r. 7. Syvende var Lauritz Pedersen
Fog i Farre, sandemand i Gjern herred,
han havde til hustru Anne
Lauritzdatter, Lauritz' Jepsens
datter i Resendal, og
avlede med hende 8 børn,
deres bryllup stod i Resendal den
24. september år 1614.

8. Ottende var Buold Pedersdatter,
hun finge til ægte hr. Niels Mikkelsen
i Gjern, og siden fik hun
hr. Rasmus Christensen samme sted (provst i Gjern herred)

år

1621 den 3. pinesdag. De avlede
tilsammen 1 søn og en datter.
Så er dette nu en kort og
enfoldig beretning om min nærmeste
slægt og slægtninge både på
fædrene og på mødrene side.

5 v. Nu vdi Jesu Naffn
treder ieg thill min egenn fød-
sels linnie, som her epter følger.

A n [n] o 1 5 8 8:
den 28 junij er jeg Rasmus
Pederssøn fød vdj Thestrup vdj
Nedergaard vnder Krabbens teggen
och indplanttet vdj den christeligge
kierchis sambfund om søndagen
dernest efter s. Hans den Døberis
dag infalt och døbt vdj Morslett
kierche aff hederlige och høyelerde
mand mester Michell Nielsøn ib[ide]m.
Gud for sit hellige naffns
schyld lade mig woxse och for-
fremmis till dit hellige naffns
ærrer for Jesu død och pinnes schyld.

6 r. A n [n] o 1 5 9 9:
paa s: Gregori dag haffuer minne
kierre forældre satt mig thill
danske schoelle hoes Matzs Jørgensøn
Ring degen her vdj Aarhus och lerte
at leesse, schriffue ogc regne hoes
hannom vdj 2 aar. Var i mit elffte aar.

A n [n] o 1 6 0 1:
der ieg war vdj mit threttende aar,
komb ieg vdj schoelle hoes Lauritzs
Christensøn Duerigh her sammesteds
och leerde at schriffue och regne
hoes hannom paa it aars thidh:

A n [n] o 1 6 0 2:
war den store pestelens her vdj Aars.
Samme aar 8. dage for s: Mortensdag

5 v. Nu i Jesu navn
træder jeg hen til min egen fød-
selslinie, som herefter følger.

Å r 1 5 8 8

den 28. juni er jeg Rasmus
Pedersen født i Testrup i
Nedergård under Krebsens tegn
og indplantet i den christelige
kirkes samfund om søndagen
derefter efter Johannes Døbers
dag indtraf og døbt i Mårslet
kirke af hæderlig og højlærd
mand mester Mikkell Nielsen samme sted.
Gud for sit hellige navns
skyld lade mig vokse og for-
fremmes til dit hellige navns
ære for Jesu død og pines skyld.

6 r. Å r 1 5 9 9

på sankt Gregorius' dag har mine
kære forældre sat mig til
dansk skole hos Mads Jørgensen
Ring degn [?] her i Århus og lærte
at læse, skrive og regne hoes
ham i 2 år. Var i mit elvte år.

Å r 1 6 0 1

da jeg var i mit trettende år
kom jeg i skole hos Lauritz
Christensen Duerigh her samme sted
og lærte at skrive og regne
hos ham i et års tid.

Å r 1 6 0 2

var den store pest her i Århus.
Samme år 8 dage før sankt Mortens dag

forschicket minne k[ære] forældere mig thil
Lybeck, huor ieg ochsaa lerte att schriffue

- 6 v. och regne paa it halff aars tidh,
och vdj medler thidt ieg war vdj
Lybech till schoelle, døde minne s:
forældre i Thestrup aff pestelentz
om paaschen anno 1603: der ieg waar
vdj mit 15. aar, komb saa her hiem
igien fra Lybech 8 dagge for pentzedag
vdj samme aar och waar saa vdj
Thestrup nogit neer vdj thoe aar.

A n [n] o 1 6 0 5:
om paaschen fløtte ieg hervd till
Aarhus, der ieg war vdj mit 17. aar,
och samme aar den xi jullj soer ieg
min borger ed her paa Raadhussitt,
och gaff ieg Søffren Christenssøn, som da
war kemmener mit borgeschab: 6 rigs dler:

A n [n] o 1 6 0 6:
gaff ieg 1 tønne øll och 1 schaale i laugitt.

- 7 r. A n [n] o 1 6 0 7:
laae ieg siug aff den kolde i xi vghe[r]
och samme aar war ieg en aff tinghørerne
1 fierding aar, som da war først begyntt.

A n [n] o 1 6 0 8:
thog ieg biugen op paa Raadhussitt
paa byens wegne eptter borgemesters
anordning och befalling.

forskikkede mine kære forældre mig til
Lübeck, hvor jeg også lærte at skrive

- 6 v. og regne i et halvt års tid,
og imens jeg var i
Lübeck i skole, døde mine salige
forældre i Testrup af pest
i påsken år 1603, da jeg var
i mit 15. år, kom så herhjem
igen fra Lübeck 8 dage før pinsedag
i samme år og var så i Testrup noget nær i to år.

Å r 1 6 0 5

om påsken flyttede jeg her til
Arhus, da jeg var i mit 17. år,
og samme år den 11. juli svor jeg
min borgered her på rådhuset,
og gav jeg Søren Christensen, som da
var kærner [*for*] mit borgerskab 6 rigsdaler.

Å r 1 6 0 6

gav jeg 1 tønne øl og en skål i lavet.

- 7 r. Å r 1 6 0 7

lå jeg syg af den kolde i 11 uger,
og samme år var jeg en af tinghørerne
i fjerdingår, som da var først begyndt.

Å r 1 6 0 8

tog jeg byggen op på rådhuset
på byens vegne efter borgmesters
anordning og befaling.

A n [n] o 1 6 0 9:
gaff ieg minne kremerpenge vd till
Peder Christophersen, som daa waar
oldermand i laugit, nemlig x mk. d.
till laugit och 4 sk. till dj arme.

A n [n] o 1 6 1 0:
paa s: Gregoriedag som var den samme
elffte aars dag jeg komb vdj schoelle och
vdj mit alders paa dett 22 aar,
bleff ieg aff Guds faderlige forsiun och
tilladelse haandloffuit medt ehrlige och
och gudfryctige quinde Maren Olluffsdater,

7 v. s: Olluff Michelsøn Bødicher och
Mette Christens daatters daatter
her sammesteds /: som thilforne haffde
hafft Niels Jensøn Karlbye, borger her
sammesteds paa xi vggers thidt /:
Samme aar den 3 maj, der kong
Christian den 4. drog her igiemmell byen
att lade sin søn herttug Christian den
5. hylde vdj Wiborig er mig paa
kommen en farlige vforuarendis vlyche
førmedelst en bøes ieg aff schøed
och vforuarendis kom ild vdj 2
fade krud, som gantze slemmelige
forbrende mit heelle ansicht och
begi minne hender, doeg Gud sche loff
jeg inden en kortethidt kom well
thill rette igien och bleff helbredit
och aldiellis vden lyede.

8 r. A n [n] o 1 6 1 0:
paa hellige Threfoldigheds søndag stod

Å r 1 6 0 9

gav jeg mine kræmmerpenge ud til
Peder Christophersen, som da var
oldermand i lavet, nemlig 10 mark dansk
til lavet og 4 skilling til de fattige.

Å r 1 6 1 0

på sankt Gregorius' dag, som var den samme
elvte års dag, jeg kom i skole og
i min alder på det 22. år,
blev jeg af Guds faderlige forsyn og
tilladelse trolovet med ærlig og
gudfrygtig kvinde Maren Olufsdatter,

- 7 v. salig Oluf Mikkelsen Bødker og
Mette Christendatters datter
her sammesteds /: som forhen havde
haft Niels Jensen Karlbye, borger her
sammesteds i 11 ugers tid /:
Samme år den 3. maj, da kong
Christian den 4. drog her igennem byen
at lade sin søn hertug Christian den
5. hylde i Viborg, er mig på-
kommen en farlig uforvarende ulykke
på grund af en bøsse jeg afskød
og uforvarende stak ild i 2
fade krudt, som ganske slemt
forbrændte hele mit ansigt og
begge mine hænder, dog Gud ske lov,
[at] inden en kort tid kom vel
til rette igen og blev helbredt
og aldeles uden lyde.

8 r. Å r 1 6 1 0

på den hellige Trefoldigheds søndag stod

mit throlffuelse medt Maren Olluffs-
 daatter och bleff der liust for os den
 første, anden och thridie søndag effter
 Trinitatis, och bleff wy vdj Herrens
 naffn wiett tilsammen vdj dombkierchen
 søndagen den 8. julij samme aar /:
 aff hederlige och høylerde mand
 m: Niels Christenssøn Spendtrup,
 sogneprest och canich till for^{ne} kierche /:
 vdj mit alders 22. aar och minn
 høstrues 18. aar, saa wj war da ligge
 40 aar, eptter som hun er føedt
 anno 1592 8 dage eptter s:
 Olluffs dag. vnder Løffuens theggen.
 Gud almectigste for sitt hellige
 naffns schyld forlenne os att leffue
 eptter dinne hellige bud och vilge,
 amen.

8 v. War Jeg kiøbsuend nesten 5 1/2 aar
 och boede paa Brobierrig 4 1/2 aar och
 vdj Emeruad nesten jt aar, och
 anno 1610 fløtt ieg neder paa Meil-
 gaade i Terpesg[aa]rd och boede der vdj
 6 1/2 aar, førind ieg kiøbtte sielff gaard.

A n [n] o 1 6 1 1 o c h 1 6 1 2:
 war ieg en aff wangherrerne her sammestedz.

A n [n] o 1 6 1 2:
 Torsdagen som indfalt den 9 januarij
 bleff min søn Peder Rasmusøn Testrup
 føed, der klochen war 3 epttermedagh,
 der sollen war vdj Steenbuchen och mannen
 vdj Løffuens tegen, och bleff døbt om søn
 dagen der nest eptter aff m: Niels Wellattzen (och neffnt
 eptter min s: fader)

min trolovelse med Maren Olufsdatter og blev der lyst for os den første, anden og tredje søndag efter Trinitatis, og blev vi i Herrens navn viet tilsammen i domkirken søndagen den 8. juli samme år /: af hæderlig og højlærd mand mester Niels Christensen Spendstrup, sognepræst og kannik til forskrevne kirke /: i min alders 22. år og min hustrus 18. år, så vi var da lige 40 år, eftersom hun er født år 1592 8 dage efter sankt

Olufs dag under Løvens tegn.

Gud den almægtigste for sit hellige navns skyld forlene os at leve efter dine hellige bud og vilje, amen.

- 8 v. Var jeg købmandssvend næsten 5 $\frac{1}{2}$ år og boede på Brobjerg 4 $\frac{1}{2}$ år og i Immervad næsten 1 år, og år 1610 flyttede jeg ned på Mejl-gade i Terpesgård og boede der i 6 $\frac{1}{2}$ år, førend jeg købte selv en gård.

Å r 1 6 1 1 o g 1 6 1 2

var jeg en af vangherrerne her sammesteds.

Å r 1 6 1 2.

1. Torsdagen, som indfaldt den 9. januar blev min søn Peder Rasmussen Testrup født, da klokken var 3 eftermiddag, da solen var i Stenbukken og månen i Løvens tegn, og blev døbt om søndagen dernæst efter af mester Niels Villadsen (og nævnt efter min salig far)

och boren till kierche aff min godmoder,
hans faederre ware disse epterschr[ev]ne:

Clemend Smagbeer

Jacob Fosberigh

Jens Pryds

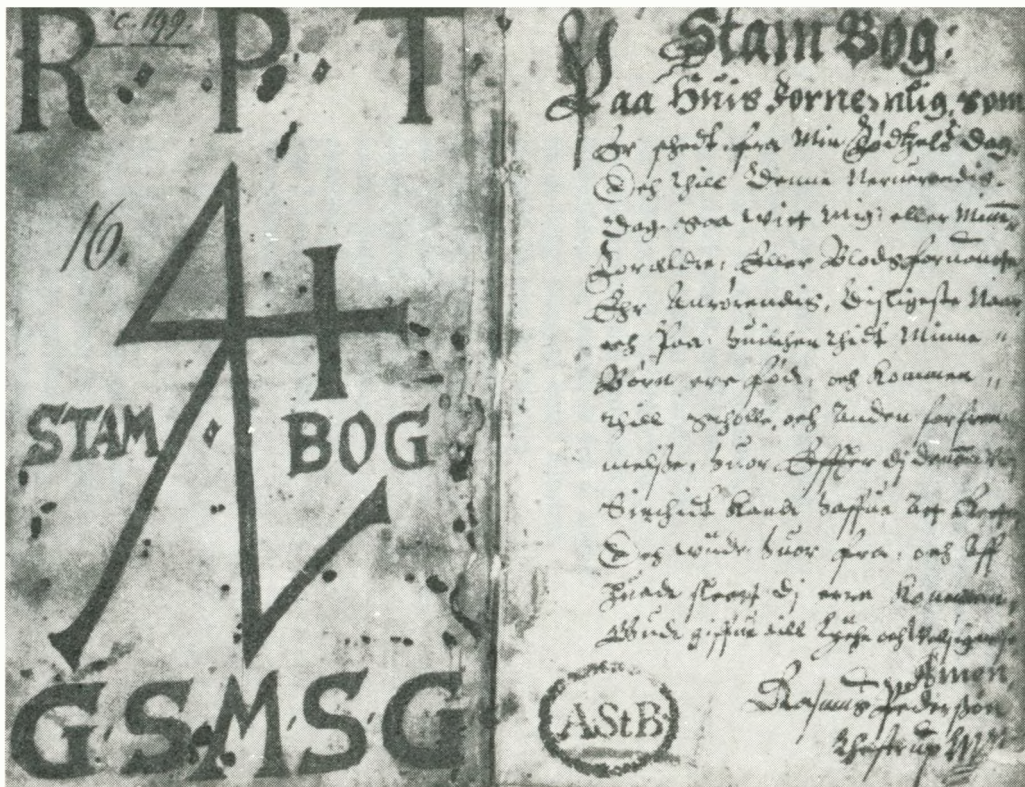
Ib Suendsøn

Maren P[eder] P[eder]søns

Anne Hans Hamborgs

Maren Jens Mørches

- 9 r. Anno 1616 paa s: Gregorie dagh
komb hand først vdj schoelle, der
hand war 4 aar och 9 vgger gammell
och anno 1629 den 9. aprillis kom
hand adt mesterleys i hans 17. aar,
anno 1634 den 19. aprillis bleff hand
medt sin broder Olluff deponerede vdj
Kiøbenhaffn, och samme aar den 4. augustj
finge dj beggi kongens kost i Closterett.
Anno 1635 finge hand dj Frisers
penge som hand tilforne
anno 1625 var indschreffuen for.
Anno 1636 den 29. aprillis
finge hand saauell som hans
broder Olluff beggj dieris
attistatz paa en dag, som var
lige 2 aar och 10 dage epter dj
bleff deponnerit.
- 9 v. A n [n] o 1 6 3 6:
den 29 maji som var paa 2. pentz-
dag predichede hand til høyemees
vdj Regens kierchen och Olluf
hans broder till affthensangh,
den 8. junij predichede [han] 2. gang i Regentzen
och 2. julij den 3. gang och finge sin demiss.

Stambogens forsats med Rasmus Pedersen Thestrups initialer, hans bomærke og forneden initialerne til hans ukendte valgprog. De sidste findes ligeledes bagest i stambogen, ordnede i korsform. Derefter første side af stambogen.

og båren til kirke af min svigermoder,
hans faddere var disse efterskrevne:

Clemend Smagbier

Jacob Fosberg

Jens Pryds

Ib Svendsen.

Maren Peder Pedersens

Anne Hans Hamborgs

Maren Jens Mørkes

- 9 r. År 1616 på sankt Gregorius' dag
kom han først i skole, da
han var 4 år og 9 uger gammel,
og år 1629 den 9. april kom
han til mesterlektien i hans 17. år.
År 1634 den 19. april blev han
med sin broder Oluf deponeret i
København, og samme år den 4. august
fik de begge kongens kost i Klostret.
År 1635 fik han de Friis'ers
penge, som han tidligere
år 1625 var indskrevet til.
År 1636 den 29. april
fik han såvel som hans
broder Oluf begge deres
attestats på en dag, som var
lige 2 år og 10 dage efter de
blev deponeret.
- 9 v. Å r 1 6 3 6
den 29 maj, som var på 2. pinse-
dag, prædikede han til højmesse
i Regenskirken og Oluf
hans broder til aftensang,
den 8. juni prædikede [*han*] 2. gang i Regensen
og 2. juli den 3. gang og fik sin dimis.

Anno 1637 den 1. maj
 bleff hand forordnit aff d: Jesper at
 verre welb[årne] Christian Sparres in-
 formator paa Sparresholm,
 huor hand var paa det fierde aar
 indtill Gud hannom henkallede och
 predichede paa Sparisholm, Egede,
 i Toxsuerd och Euerdrup kiercher
 offuer dj hundrede predichener, som
 med hans egen haand er at beuisse.
 Anno 1640 er hand angrebden med en hefftig
 febriis, huor aff hand døde den 9. augustj
 hans alder 28 1/2 aar och liger begraffuen
 vdj Toxsuerd kierche der sammesteds.
 (Hand var it megit gott och lydigt gemøtt, haffde sendt
 mig her hiemb førind hand døde 700 dlr.)

10 r. A n [n] o 1 6 1 3.

2. Løffuerdagen, som indfandt denn
 30. octob[er], der klochen war 12 om
 medagen, bleff min søn Olluff
 Rasmussøn Thestrup fødte, der
 sollen war vdj Schorpionens och
 mannen vdj Wegttens thegen, och
 bleff døbt paa alle helgens daug,
 som da indfalt den neste manddag
 der effter /: och boren till kierchen
 aff min goedmoder och neffnt epter
 min høstru fader :/ hans faadere
 warre disse efftersch^{ne}:

Pouell Nielssøn	Mette Christensdater
Tammes Jaspersøn	Maren Ollufsdater
Søffren Nielsøn	Maren Deinusdater

(och Olluf Worm borgemesters søn som nys war hiem-
 kommen och)

År 1637 den 1. maj
blev han forordnet af dr. Jesper at
være velbårne Christian Sparres in-
formator på Sparresholm,
hvor han var på det fjerde år,
indtil Gud ham henkaldte, og
prædikede på Sparresholm, Egede,
i Toksværd og Everdrup kirker
over de hundrede prædikener, som
med hans egen hånd er at bevise.
År 1640 er han angrebet med en heftig
feber, hvoraf han døde den 9. august,
hans alder 28 1/2 år, og ligger begravet
i Toksværd kirke der sammesteds.
(Han var et meget godt og lydigt gemyt, havde sendt mig
herhjem, førend han døde, 700 daler).

10 r. Å r 1 6 1 3.

2. Lørdagen, som indfaldt den
30. oktober, da klokken var 12 om
middagen, blev min søn Oluf
Rasmussen Thestrup født, da
solen var i Skorpionens og
månen i Vægtens tegn, og
blev døbt på alle helgens dag,
som da indfaldt den næste mandag
derefter /: og båret til kirken
af min svigermoder og nævnt efter
min hustrufader :/ hans faddere
var disse efterskrevne:

Povl Nielsen	Mette Christensdatter
Tammes Jespersen	Maren Olufsdatter
Søren Nielsen	Maren Deinusdatter

(og Ole Worm, borgmesters søn, som nys var hjemkommen
og)

anno 1617 om paaschen kom hand
først vdi schoelle, der hand war 3 1/2 aar
och anno 1629 (9. april) kom hand i mesterleys,
der hand war vdi sit 16. aar.

10 v. Anno 1634 den 19. aprilis bleff hand
medt sin broder Peder deponered vdi
Kiøbenhaffn, och samme aar den 9. augustj
finge dj begi kongens kost i Closterret.
Anno 1636 den 29. aprilles
finge hand saauell som hans
broder Peder dieris atistatzs,
som war 2 aar och 10 dage epter dj
deponnerede och samme aar finge
hand dj Friersers penge och bleff
strax hørrer paa Soer closter,
var der siden it halfft aar och
anno 1637 den 7. julij bleff hand
hører i anden lexe och siden vdi
3. lexe her vdi schoellen, bleff derfra
kaldet at werre welb[årne] Axell Brahes
schoelmester och siden at werre præst
till Dalbye och Stuberup anno 1640.
Anno 1642 den 3. Feb[ruar] stod hans brullup paa
med Kierstine Mathiesdaatt[er] paa domhusit
i Wiborigh megit pregig. Dertill var 130
aff adell.

11 r. A n [n] o 1 6 1 5:
war jeg byens dieller paa it aarstid.
Samme aar den 7. julij loed ieg reyse
dett fierde gaadehus i Thestrup, som staar
nordwest fraa gaarden.

år 1617 om påsken kom han
først i skole, da han var 3 $\frac{1}{2}$ år,
og år 1629 (9. april) kom han i mesterlektien,
da han var i sit 16. år.

10 v. År 1634 den 19. april blev han
med sin broder deponeret i
København, og samme år den 9. august
fik de begge kongens kost i Klostret.
År 1636 den 29. april
fik han såvel som hans
broder Peder deres attestats,
som var 2 år og 10 dage efter de
deponerede, og samme år fik
han de Friis'ers penge og blev
straks hører på Sorø kloster,
var der siden et halvt år, og
år 1637 den 7. juli blev han
hører i anden lektie og siden i
3. lektie her i skolen, blev derfra
kaldet at være velbårne Axel Brahes
skolemester og siden at være præst
til Dalby og Stubberup år 1640.
År 1642 den 3. februar stod hans bryllup
med Kirstine Mathiasdatter på domhuset
i Viborg meget prægtigt. Dertil var 130
af adel.

11 r. Å r 1 6 1 5
var jeg byens deler på et års tid.
Samme år den 7. juli lod jeg rejse
det fjerde gadehus i Testrup, som står
nordvest fra gården.

A n [n] o 1 6 1 6:

3. Løffuerdagen som indfaldt den 27 januarij
der klochen war 3 om natten bleff
min daatter Ingeborig Rasmus-

daatter fød, der sollen war
vdj Wandmanden och mannen vdj
Jomfruens tegenn, och bleff døbt paa
kyndelmesse dag aff m: Niels Wellatzen
och neffnt epter min s: moder, och
boren till kirchen aff min goedmoder.

Hindes faaedere ware disse epterschr[evne]

Jens Stigssøn, Niels Klemendssøn,

Sidtzell P[ede]r Ibsøns, Giertrud Peder Lønges
och Anne Christen Korsørs.

Anno 1621 s. Gregorie dag kom hun

11 v. først vdj schoelle, der hun war
5 aar och 7 vgger gamell, och
leerde saa at leessee, schriffue
och regne paa 6 aars thidt.

Anno 1627 kom hun till sømquenne,
huor hun lerde att søye och
kneple paa 2 aars thidt.

Anno 1629 den 20 augustj er hun
død aff sprinchell eller meisling paa
den 9. dag eptter hun blev siug.

Hindes alder 13 1/2 aar och 3 vgger.

M: Paasche Jensøn predichede offuer hinde
aff den 27 psalm, leger begraffuen
vdj mit leiersted vdj domkirchen.

A n [n] o 1 6 1 6:

haffuer ieg giffuidt thill Morslet
kierche, huor minne forældre leger beg-
graffuen 2 ager legendis till min

Å r 1 6 1 6

3. Lørdagen, som indfaldt den 27. januar, da Klokken var 3 om natten, blev min datter Ingeborg Rasmusdatter født, da solen var i Vandmanden og månen i Jomfruens tegn, og blev døbt på kyndelmisse dag af mester Niels Villadsen og nævnt efter min salig mor og båret til kirken af min svigermoder. Hendes faddere var disse efterskrevne: Jens Stigsen, Niels Klemendsen, Sidsel Peder Ibsens, Gertrud Peder Lynges og Anne Christen Korsørs. År 1621 sankt Gregorius' dag kom hun

- 11 v. først i skole, da hun var 5 år og 7 uger gammel og lærte så at læse, skrive og regne på 6 års tid. År 1627 kom hun til sømmekvinde, hvor hun lærte at sy og kniple på 2 års tid. År 1629 den 20 august er hun død af sprinkler eller mæslinger på den 9. dag, efter at hun blev syg. Hendes alder 13 1/2 år og 3 uger. Mester Påske Jensen prædikede over hende af den 27. salme, [*hun*] ligger begravet i mit gravsted i domkirken.

Å r 1 6 1 6

har jeg givet til Mårslet kirke, hvor mine forældre ligger begravet, 2 agre liggende til min

12 r. gaard vdj Hørret wed
Hesteshøye paa Hørret March, som
aarligen schall schylde till Morslet
kierche 8 sk. d., som min haand
der paa widere findis jnd-
schreffuen vdj Morslett kierchebog.
Samme aar loed jeg Fogsg[aa]rd paa
Brobierig forbedre och nesten all-
sammen ombygge paa nye.
Och samme aar loed ieg bøgge
dj 4 nye boeder paa den søndre
side paa Kandstøbers æye bag
closterrett slett op aff nye.
Samme aar den 8. *decembris* kiøbtte
jeg den g[aa]rd, ieg iboer som kaldes Jens
Kiøldsøns æye /: aff Wilhem Worm :/
och komb der først vdj at boe om paasche
anno 1617.

12 v. A n [n] o 1 6 1 7:
den 1. julij da gaff jeg 1 tønne
øll vdj kremmerlaugit for
min høstru till jgangsøll
och 4 sk. till dj arme, som
Jørgen Strømmesøn, da older-
mand vdj laugidt, annamit.

A n [n] o 1 6 1 8:
4. Skiertorsdag, som da indfaldt den
2. aprillis, der klochen var 6 om
efftermedagen, ehr min søn
Niels Rasmusøn Testrup fødth,
der sollen var vdj Wederen och
mannen vdj Schorpionnens tegen,
och bleff døpt om anden paaschedag
aff m: Niels Wellatzen och boren
till kierchen aff min guodmoder

12 r. gård i Hørret ved
Hestehøje på Hørret mark, som
årlig skal give til skyld til Mårslet
kirke 8 skilling dansk, som min hånd
derpå videre findes ind-
skrevet i Mårslet kirkebog.
Samme år lod jeg Fogsgård på
Brobjerg forbedre og næsten alt
sammen ombygge på ny.
Og samme år lod jeg bygge
de 4 nye boder på den søndre
side af Kandestøbers eje bag
Klostret ganske op af nyt.
Samme år den 8. december købte
jeg den gård, jeg bor i, som kaldes Jens
Kjeldsens eje /: af Vilhelm Worm :/
og kom der først at bo i om påsken
år 1617.

12 v. Å r 1 6 1 7
den 1. juli da gav jeg 1 tønne
øl i kræmmerlavet for
min hustru til igangsøl
og 4 skilling til de fattige, som
Jørgen Strømmesen, dengang oldermænd i lavet, modtog.

Å r 1 6 1 8
4. Skærtorsdag, som da indfaldt den
2. april, da klokken var 6 om
eftermiddagen, er min søn
Niels Rasmussen Testrup født,
da solen var i Vædderen og
månen i Skorpionens tegn,
og blev døbt anden påskedag
af mester Niels Villadsen og båret
til kirken af min svigermoder

13 r. och neffnt eptter min s: broder.
Hans faaederre warre diisse evterschr^{ae}
m: Niels Spendtrup, Hans Grønbech borgmester
Rasmus P[ede]rsøn Ørbech, Jens Matzøn,
Maren Johan Andersøns, Maren Jens
Karlbyes och Maren Rasmus Matzøns.
Och samme aar den 5. nouemb[er] bleff
hand affwand, der hand war $\frac{1}{2}$ aar
och 5 vgger gammell, formedelst en
stoer siugdomb hans moder var vdj.
Anno 1624 den 15. aprillis bleff hand
satt till dansche schoelle, der hand var 6 aar,
och anno 1626 den 4. majj bleff hand
satt till lattinsche scholle, der hand var 8 aar.
Anno 1634 den 23. aprillis bleff hand
satt till regne och schriffuer schoelle
och var tilforne øffuerst saaneer
som 3 vdj 4. lexe.

13 v. Anno 1636 den 29. aprill
forrextte hand till Kiøbenhaffn
till sinne brødre Peder och
Olluff at gaae i schriffuer och
regne schoelle paa it $\frac{1}{2}$ aars tid,
war siden hoes welagt och fornemme
mand Bartolomeus Hagensøn ib[ide]m
en aars tid, och der hand haffde sin
rigtig pas och beuis fra hannom bekommit
och wille haffue rextt her hiemb, er
hand kommen vdj tieniste medt den vell
agtte och fornemme mand Jørgenn
Danielsøn, da borgemester i Kiøben-
haffn, huor hand strax med en hetzige
pest, som regerede i Kiøbenhaffn, och
der aff henrøgt thill sit euige fæderne-
landt den 17. octobris anno 1637 vdj

13 r. og nævnt efter min salig broder.

Hans faddere var disse efterskrevne:
mester Niels Spendtrup, Hans Grønbæk borgmester,
Rasmus Pedersen Ørbæk, Jens Madsen,
Maren Johan Andersens, Maren Jens
Karlbyes og Maren Rasmus Madsens.

Og samme år den 5. november blev
han vænnet fra, da han var $\frac{1}{2}$ år
og 5 uger gammel på grund af en
stor sygdom, hans mor var i.

År 1624 den 15. april blev han
sat i dansk skole, da han var 6 år,
og år 1626 den 4. maj blev han
sat i latinsk skole, da han var 8 år.

År 1634 den 23. april blev han
sat i regne- og skriveskole
og var tilforn øverst så nær
som 3 i 4. lektie.

13 v. År 1636 den 29. april
rejste han bort til København
til sine brødre Peder og
Oluf for at gå i skrive- og
regneskole på et $\frac{1}{2}$ års tid,
var siden hos velagtede og fornemme
mand Bartolomæus Hagensen samme sted
et års tid, og da han havde sit
rigtige pas og bevis fra ham modtaget
og ville have rejst herhjem, er
han kommet i tjeneste ved den vel-
agtede og fornemme mand Jørgen
Danielsen, på den tid borgmester i Køben-
havn, hvor han straks med en heftig
pest, som herskede i København, [*blev angrebet*] og
af den henrykket til sit evige fædre-
land den 17. oktober år 1637 i

sitt alders 19 $\frac{1}{2}$ aar och 2 vger 5 dage
och liger begraffuen vdj Helliggeist
kierchegaard. Mester Olluff Wind
prædichehde offuer hannom. Hans begraff-
uelse koste migh offuer 60 daller.

14 r. A n [n] o 1 6 1 9 o c h 1 6 2 0:
war jeg winprøuer her vdj byen,
sielffierde vdj for^{ne} 2 aar.

A n [n] o 1 6 1 9:
war den store pestelentz her vdj byen,
som var begynt om aaret tilforne och
warede till anno 1620 paa det 3. aar.
Samme aar den 13. julj førde ieg threj
aff minne børn, som var P[ede]r, Olluf och
Ingeborig till min modersøster i Giern,
huor dj war et $\frac{1}{2}$ aar.
Och samme aar den 25. augustij
fløtt ieg till Thestrup med dit fierde
barn, som var Niels, medt høstru och folch
och var der vdj 12 vgger.

A n [n] o 1 6 2 0:
thog ieg byschøtterpengen op aff alle roed-
mester vdj 26 roeder.
Item samme aar den søndag for s:
Olluffs dag bleff ieg kierchewerge vdj
disse tuende sogner och siden vdj 2 aar

14 v. A n [n] o 1 6 2 0:
war der 2 aff minne sønner, som war
Peder och Olluf hos min suoger
vdj Fløustrup for pesten som inda

sin alders 19 1/2 år og 2 uger, 5 dage
og ligger begravet i Helligånds
kirkegård. Mester Oluf Vind
prædikede over ham. Hans begra-
velse kostede mig over 60 daler.

14 r. Å r 1 6 1 9 o g 1 6 2 0
var jeg vinprøver her i byen
selvfjerde i forskrevne 2 år.

Å r 1 6 1 9
var den store pest her i byen,
som var begyndt året før og
varede til år 1620 på det 3. år.
Samme år den 14. juli førte jeg tre
af mine børn, som var Peder, Oluf og
Ingeborg til min moders søster i Gjern,
hvor de var et 1/2 år.
Og samme år den 25. august
flyttede jeg til Testrup med det fjerde
barn, som var Niels, med hustru og folk
og var der i 12 uger.

Å r 1 6 2 0
tog jeg byskyttepengene op fra alle rode-
mestre i 26 roder.
Ligeledes samme år den søndag før sankt
Olufs dag blev jeg kirkevæрге i
disse tvende sogne og siden i 2 år.

14 v. Å r 1 6 2 0
var der 2 af mine sønner, som var
Peder og Oluf, hos min svoger
i Fløjstrup på grund af pesten, som endnu

grasserede, var der vdi 7 vgger.
Samme aar den 9. nouembris
bleff ieg satt thill roedmester
for wagnen vdi denne roede
och var siden roedmester vdi vi $\frac{1}{2}$ aar

A n [n] o 1 6 2 0 :

5. thorsdagen, som indfaldt den 16.
nouemb[er], der klochen var halffgan jtt
om natten, bleff min daatter
Maren Rasmusdaatter fød, der
sollen var vdi Schyppen och manen
vdi Steenbuchens tegen, och bleff døbt
om søndagen der nest eptter aff her
Paasche Jensøn Hoffuer och boren till
kierchen aff min goedmoder och neffnt
eptter min oldemoder Maren P[ede]r Fogs i Farr.

- 15 r. Hindes faddere ware disse eptterschr^{ne}
Jens Mørchj, Jacob Matzøn byeschriffuer,
Gregers Nielssøn, Anne Clemmen Jensøn,
Mett her Paasches, Anne Wogenschr[iffuer]
och Linne Willomsdaatter her ib[ide]m.
Och døde hun samme aar den 28.
septemb[er] (1621), der hun var jt aar ringer
7 vgger gammell och ligger begraffuen
vdi mit leiersted vdi domkierchen.
Hindes ligpredichen haffde Mester Niels
Spendtrup aff Wisdoms Bogs 4. capitell.

A n [n] o 1 6 2 2 :

War jeg en aff thaxsier borgerne, som
thaxsieret och lagte al schatten vdi jt aar.
Samme aar bleff ieg thillagt att were
oldermand vdi kremmerlauget

grasserede, var der i 7 uger.
Samme år den 9. november
blev jeg sat til rodemester
for vagnen¹ i denne rode
og var siden rodemester i 6 1/2 år.

1. Dette ord er mig ukendt.

Å r 1 6 2 0.

5. Torsdagen, som indfaldt den 16.
november, da klokken var halvgangen et
om natten, blev min datter
Maren Rasmusdatter født, da
solen var i Skytten og månen
i Stenbukkens tegn, og blev døbt
om søndagen dernæst efter af hr.
Påske Jensen Hover og båret til
kirken af min svigermoder og nævnt
efter min bedstemor Maren Peder Fogs i Farre.

- 15 r. Hendes faddere var disse efterskrevne:
Jens Mørk, Jacob Madsen byskriver,
Gregers Nielsen, Anne Clemmen Jensen,
Mette hr. Påskes, Anne Vognskriver
og Line Villumsdatter her samme sted.
Og døde hun samme år den 28.
september (1621), da hun var et år ringere
7 uger gammel og ligger begravet
i mit gravsted i domkirken.
Hendes ligprædiken havde mester Niels
Spendtrup af Visdommens bog 4 kapitel.

Å r 1 6 2 2

var jeg en af takserborgerne, som
takserede og lagde al skatten i et år.
Samme år blev jeg tillagt at være
oldermand i kræmmerlavet

och war siden med Jens Stigssøn
raadmand oldermænd vdi 2 aar,
och samme aar bleff ieg tillagt att

- 15 v. werre corporall offuer den 8. part
aff byen, war siden vdi 12 aar.
Samme aar den 15 aprillis kjøbte
jeg dj thuende gaardseye nest norden
wed som ieg boer.
Item samme aar den 9. augustj
bleff ieg aff borgemester och raad
till forordnet at were Christen
Nielsøn Frissis werge, som bleff siden
prest i Rorup. Var ieg deri vdi 2 aar.
Och samme aar den 15. nouemb[er]
vdloffuit ieg till dett spansche
componie jt halff hundre speciedlr.,
som ieg betalde om aaret her epter.

A n [n] o 1 6 2 3:

paa s: Peders dag i faste bleff ieg
kemener och war siden till aarsdagn
dernest eptter vdi en besuerlig tid.

16 r. A n [n] o 1 6 2 3:

6. fredagen som indfalt den 14. martj,
der klochen var 8 om formeddagen,
ehr min daatter Mette Rasmus-
datter fødte, der sollen var vdi
Wederens och mannen vdi Sten-
buchens tegen, och christnet om
onsdagen dernest eptter, som var
den 19 martj, aff her Paasche Jensøn
och boren till kierchen aff Anne

og var siden med Jens Stigsen
rådmand oldermænd i 2 år,
og samme år blev jeg tillagt at

- 15 v. være corporal over den 8. part
af byen, var siden i 12 år.
Samme år den 15. april købte
jeg de tvende gårdseje næst norden
ved, som jeg bor.
Ligeledes samme år den 9. august
blev jeg af borgmester og råd
tilforordnet at være Christen
Nielsen Friis' værge, som blev siden
præst i Rårup. Var jeg deri i 2 år.
Og samme år den 15. november
udlovede jeg til Det spanske
Kompagni et halvt hundrede speciedaler,
som jeg betalte om året herefter.

Å r 1 6 2 3

på sankt Peders dag i fasten blev jeg
kæmner og var siden til årsdagen
dernæst efter i en besværlig tid.

- 16 r. Å r 1 6 2 3.

6. Fredagen, som indfaldt den 14. marts,
da klokken var 8 om formiddagen,
er min datter Mette Rasmus-
datter født, da solen var i
Vædderens og månen i Sten-
bukkens tegn, og kristnet om
onsdagen dernæst efter, som var
den 19. marts, af hr. Påske Jensen
og båret til kirken af Anne

Clemmen Jensøn, da borgemester høstru,
och neffnt epter min høstrumoder,
hindes faedere warre dise epterschr^{ne}
Wilhem Worm borgmester, Jens Pryds,
Jens Christensøn i klostret, Maren mester
Jens Krogs høstru, Kirsten mester
Christen Hansøn rectors høstru och Anne
Jensdaatter Anders Palsøns høstru.

16 v. Anno 1630 den 26. aprilles kom
hun først vdj schoelle, der hun var vdj
hindis alders 7. aar och 6 vgger.
Anno 1639 den 4. julij rextte
hun aff medt sin broder Oluff
till Kiøbenhaffn der fra till
Trøgeueld, huor hun laa hart
siug i langtid, kom saa der
fraa igien och till Mortten
Michelsen hindes frænde, som
da war kong. maytts. prou-
uiantschriffuer i Kiøbenhaffn
och var der en tid lang och
var siden hoes hindes broder
her Olluff Thestrup, prest till
Dalbye och Stuberup sogne paa
Hindsholm vdj Fyn, indtill
anno 1643 den 7. martj er nesten 4 aar.

17 r. A n n o 1 6 4 3
den 2. julij som var paa Mariebjerg-
gangs dag stod hindes throloffuelse med
Jens Søffrensøn Winther, Gud giffue tillyche,
och samme aar den 29. octobris stod
dierris brullup her paa raadhuset,

Clemmen Jensen, da borgmesters hustru,
og nævnt efter min hustrus moder,
hendes faddere var disse efterskrevne:
Vilhelm Worm borgmester, Jens Pryds,
Jens Christensen i klostret, Maren mester
Jens Krogs hustru, Kirsten mester
Christen Hansen rektors hustru og Anne
Jensdatter, Anders Pallesens hustru.

16 v. År 1630 den 26. april kom
hun først i skole, da hun var i
hendes alders 7. år og 6 uger.
År 1639 den 4. juli rejste
hun af med sin broder Oluf
til København, derfra til
Tryggevælde, hvor hun lå hårdt
syg i lang tid, kom så der-
fra igen og til Morten
Mikkelsen hendes frænde, som
da var kgl. majestæts pro-
viantskriver i København,
og var der en tid lang og
var siden hos hendes broder
hr. Oluf Thestrup, præst til
Dalby og Stubberup sogne på
Hindsholm i Fyn, indtil
år 1643 den 7. marts, er næsten 4 år.

17 r. Å r 1 6 4 3
den 2. juli, som var på Marie bjerg-
gangs dag stod hendes trolovelse med
Jens Sørensen Winther. Gud give til lykke,
og samme år den 29. oktober stod
deres bryllup her på rådhuset,

jt pretig brullup, och stod ingen mere
werdschab der eptter paa raadhusit paa
det thridie aar, Jens Jacobsøn i Stadsgaard stod.
War hun da 20 aar och iij fjerdingaar gammel.

1. Anno 1644 den 19. *octobris* bleff hines søn
Søren Jensøn Winther fød klochen 9 $\frac{1}{2}$ formedag.

2. Anno 1646 den 18. februarj bleff dieris
anden søn Peder Jensøn Winther fød och døde
om aaret der eptter den 12. januarj
anno 1647 aff børnepoche, hans alder it aar

÷ 5 vgher 2 dage

3. Samme aar den 26. martj, der klochen
var 3 $\frac{1}{2}$ formedag bleff dieris dotter
Maren Jensdatter Winthers fødth.

4. Anno 1648 den 31. martj bleff hines søn
Hans Winther fød, var en langfredagh.

5. Anno 1650 2. januarj bleff Peder Winther fød

6. Anno 1651 den 6. martj bleff Mette Winter fød.

17 v. A n n o 1 6 2 4:

den 13. *decembris* kiøbtte ieg den
Eyedomb som wender om till den
nordergaade bag closteret som da
var 2 boeder och bygtte saa den 3.
aff nye der hoes, som alle threj bleff
nederbrøtt med 2 boeder paa den
anden side vdj fiendernes tidt
och loed dennom siden paa dett nye
alle femb igien opbygge anno 1630.

A n n o 1 6 2 5:

7. søndagen, som indfalt den 3.
aprellis wed midnatstide
bleff min søn Peder Rasmusøn
Fog fød, der sollen var vdj
Wedderen och mannen vdj Kreb-

et prægtigt bryllup, og stod ingen mere værtskab der efter på rådhuset på det tredje år, Jens Jacobsen i Stadsgård stod.

Var hun da 20 år og 3 fjerdingår gammel.

1. År 1644 den 19. oktober blev hendes søn Søren Jensen Winther født klokken 9 1/2 formiddag.

2. År 1646 den 18. februar blev deres anden søn Peder Jensen Winther født og døde om året derefter den 12. januar år 1647 af børnekopper, hans alder et år ÷ 5 uger, 2 dage.

3. Samme år den 26. marts, da klokken var 3 1/2 formiddag, blev deres datter Maren Jensdatter Winthers født.

4. År 1648 den 31. marts blev hendes søn Hans Winther født, var en langfredag.

5. År 1650 2. januar blev Peder Winther født.

6. År 1651 den 6. marts blev Mette Winther født.

17 v. Å r 1 6 2 4

den 13. december købte jeg den ejendom, som vender om til den nordre gade bag klostret, som da var 2 boder og byggede så den 3. af ny derved, som alle tre blev nedbrudt med 2 boder på den anden side i fjendernes tid, og lod dem siden påny alle fem igen opbygge år 1630.

Å r 1 6 2 5.

7. Søndagen, som indfaldt den 3. april ved midnatstide, blev min søn Peder Rasmussen Fog født, da solen var i Vædderen og månen i Kreb-

bens tegen, och bleff boren till
kierchen palmsøndag aff Anne

18 r. Olluffsdaatter Clemmend Smagbers
høstru och christnet aff her Paasche
Jensøn Hoffuer och neffnt eptter
min s: oldefader Peder Fog i Fare.
Hans fadderre ware disse epter *schreffne*:
Jens Lauritzøn raadmand, Peder
Christophersøn byefougidt, Peder
Hansøn kedelførrer, Kirsten Hans
Andersøns høstru och Søren Gylings høstru.
Anno 1631 den 10. majj kom hand till
schoelle, der hand var 6 aar och 5 vger gammel.
Anno 1646 den 5 *octobris* komb hand
medt sin broder Clemmend i mesterlexe.
Anno 1651 den 26. aprilis bleff hand med
for^{ne} hans broder deponerit i Kiøbenhaffn.
Anno 1654 den 6 majj finge hand
med for^{ne} hans broder dieris atistatz
och strax der epter dj Friisers peng 3 aar.

18 v. 1 blank side.

19 r. A n n o 1 6 2 6 .

Den 9. februarij bleff jeg aff
Søffren Frost paa leensmandens
wegne och aff meninge borgemester
och raad paa raadhusitt tillfor-
ornidt att werre offuerformøn-
der medt Peder Pedersøn borg-
mester och war siden vdj 12 aar
och 3 vger.

sens tegn, og blev båret til
kirken palmesøndag af Anne

- 18 r. Olufsdatter Clemmend Smagbiers
hustru og kristnet af hr. Påske
Jensen Hover og nævnt efter
min salig bedstefader Peder Føg i Farre.
Hans faddere var disse efterskrevne:
Jens Lauritzen rådmand, Peder
Christophersen byfoged, Peder
Hansen kedelfører, Kirsten Hans
Andersøns hustru og Søren Gyllings hustru.
Ar 1631 den 10. maj kom han til
skole, da han var 6 år og 5 uger gammel.
Ar 1646 den 5. oktober kom han
med sin broder Clemmend i mesterlektie.
Ar 1651 den 26. april blev han med
forskrevne hans broder deponeret i København.
Ar 1654 den 6. maj fik han
med forskrevne hans broder deres attestats
og straks derefter de Friis'ers penge 3 år.

18 v. 1 blank side.

- 19 r. Å r 1 6 2 6 .
Den 9. februar blev jeg af
Søren Frost på lensmandens
vegne og af menige borgmester
og råd på rådhuset tilfor-
ordnet at være overformyn-
der med Peder Pedersen borg-
mester og var siden i 12 år
og 3 uger.

Samme aar den 21 februarij
kiøbtte ieg dj thuende gaards-
eye thuertt offuer fraa migh.
Noch samme aar den 20. maij
bleff ieg aff borgemester och
raad tilforordnit att werre
offuer rodmester for alle roder-
ne her vdj byen, och war jeg siden
i samme bestilling vdj ii $1\frac{1}{2}$ aar.

- 19 v. Item anno 1626 den 31. augustj
bleff ieg paa raadhusit aff borg-
gemester och raad tilsatt och forord-
nit att werre Maren Justdatter
/: Hans Grønbech førige borgermesters
effterleffuersche :/ hindis werge
effter raadstue windis lydelse,
och war ieg siden hindis werge,
indtill hun finge Peder Biering
i Wiborig, som siden bleff borge-
mester der sammesteds.

A n n o 1 6 2 7 :
den 20 *septembris* er kongens rytter
kommen her tilbyen och pløndrett
mange gottfolches husse och haffuer
holdett selsom hus her saa well
som andensteds, en tidlang.

- 20 r. Men strax der effter en freddag,
som var den 5 *octobris* ere keyserens
folch hidkommen och haffuer /: byen saa-
uell som gantze Jutdland och Windsysell
med andre flierre prouinser jndtagen :/

Samme år den 21. februar
købte jeg de tvende gårds-
ejer tværs over fra mig.
Nok samme år den 20. maj
blev jeg af borgmester og
råd tilforordnet at være
overrodemester for alle roder-
ne her i byen, og var jeg siden
i samme bestilling i 2 1/2 år.

19 v. Ligeledes år 1626 den 31. august
blev jeg på rådhuset af borg-
mester og råd tilsat og forord-
net at være Maren Justdatter
/: Hans Grønbech forrige borgmesters
efterleverske :/ hendes værge
efter rådstuevidnes lydelse,
og var jeg siden hendes værge,
indtil hun fik Peder Bering
i Viborg, som siden blev borg-
mester der samme sted.

A r 1 6 2 7

den 20. september er kongens ryttere
kommet her til byen og plyndrede
mange godtfolks huse og har
holdt sælsomt hus her så vel
som andet sted en tid lang.

20 r. Men straks derefter en fredag,
som var den 5. oktober er kejserens
folk hidkommet og har /: byen så-
vel som ganske Jylland og Vendsyssel
med andre flere provinser indtaget :/

Om søndagen dernest eppter er jeg tilthuengen aff øffuersten her Johan Ernst von Scharffenberch byefogdens bestelling att forwalte, och war ieg vdj samme bestelling paa 7 fjerding-aarstid indtill freden igien bleff giort, och giorde siden kong. maytt. rentte-schriffuer Ernst Ernstsøn borgemester vdj Horsens mit regenschab anno 1630. Samme keyserens krigsfolch war her siden indtill pentze dag anno 1629 noget neer vdj 7 fierding aar och holt selsom hus her inde saa dett suier till det barn i vugen leger men werden stor.

20 v. A n n o 1 6 2 7 :

8. Fredagen, som indfalt den 16. *novembris* der klochen var halffgan 8 for-meddag, er min søn Clemmend Rasmussøn Testrup føed, der sollen var vdj Schytten och mannen vdj Krabens tegen, och boren till kierchen om søndagen dernest eppter aff Mette Christensdaatter m: Paasches och døbt aff mester Paasche Jensøn Hoffuer och neffnt epter min s: broder. Hans fadderre ware disse epterschreffne Christen Karlssøn, Hans Deuster, Jens Clemmendssøn, Thoue Niels Bundisøns høstru och Giertrud Søffren Clemmendssøns høstru och anno 1632 den 3. augustj komb hand i schoelle, der hand var 4 $\frac{1}{2}$ aar och xj vger gammel.

21 r. A n n o 1 6 4 6 :

komb hand medt sin broder Peder

Om søndagen dernæst efter er jeg tiltvunget af obersten hr. Johan Ernst von Scharfenberg byfogdens bestilling at forvalte, og var jeg i samme bestilling på 7 fjerdingårstid, indtil freden igen blev gjort, og gjorde siden kgl. majestæts renteskriver Ernst Ernstsens, borgmester i Horsens, mit regnskab år 1630. Samme kejserens krigsfolk var her siden indtil pinsedag år 1629 noget nær i 7 fjerdingår og holdt selsom hus herinde, så det svier til det barn, i vuggen ligger, mens verden står.

20 v. Å r 1 6 2 7 .

8. Fredagen, som indfaldt den 16. november, da klokken var halvtgangen 8 formiddag, er min søn Clemmend Rasmussen Testrup født, da solen var i Skytten og månen i krebsens tegn, og båret til kirken om søndagen dernæst efter af Mette Christensdatter, mester Påskes, og døbt af mester Påske Jensen Hover og nævnt efter min salig broder. Hans faddere var disse efterskrevne: Christen Karlsen, Hans Deuster, Jens Clemmendsen, Tove, Niels Bondesens hustru og Gertrud, Søren Clemmendsøns hustru, og år 1632 den 3. august kom han i skole, da han var 4 1/2 år og 11 uger gammel.

21 r. Å r 1 6 4 6

kom han med sin broder Peder

Fogh vdj mesterlexe och 1651
den 26. aprilis bleff hand medt
for^{ne} hans broder deponerit vdj
Kiøbenhaffn och finge strax
der epter dj Friissers penge vdj 3 aar.
Anno 1654 den 6. majj finge hand
med for^{ne} hans broder dieris atistatzs

21 v. 1 blank side.

22 r. A n n o 1 6 2 8 :

dette aar war it bedrøffueligt
aar formedelst dj mange krigs
folch och fiender, som war landit
megttig. Dog war her gott kiøb
paa korn och fættallie, saa at
huemb som haffde penge, kunde
kiøbe j schip rog for 6 sk, schipe
biug 4 sk. schipe haffuer 2 sk. en
oxsse i rigsdlr, i koe i rigsdaller
och ellers heste, suin och anditt,
som dj wmlde menischer staell
och røffuit fraa fattige folch, saa
well som kobber, thin, mesing och
kleder kunde kiøbes for ringe
werdi, meens pengen war alt
aff landitt och vdgiffuen til schatt.

22 v. A n n o 1 6 2 9 :

den 5. junij er her omslagen med
4 thrommer paa den store kierche-
gaard och vdj Emmeruad och freden

Fog i mesterlektie, og 1651
den 26. april blev han med
forskrevne hans broder deponeret i
København og fik straks
derefter de Friis'ers penge i 3 år.
År 1654 den 6. maj fik han
med forskrevne hans broder deres attestats.

21 v. 1 blank side.

22 r. Å r 1 6 2 8 .

Dette år var et bedrøveligt
år formedelst de mange krigs-
folk og fjender, som var landet
mægtig. Dog var her godt køb
på korn og fetalje, så at
hvem, som havde penge, kunne
købe 1 skæppe rug for 6 skilling, skæppe
byg 4 skilling, skæppe havre 2 skilling, en
okse 1 rigsdaler, 1 ko 1 rigsdaler
og ellers heste, svin og andet,
som de umilde mennesker stjal
og røvede fra fattige folk, så
vel som kobber, tin, messing og
klæder kunne købes for ringe
værdi, mens pengene var alt
af landet og udgivet til skat.

22 v. Å r 1 6 2 9

den 5. juni er her omslaget med
4 trommer på den store kirke-
gård og i Immervad og freden

vdrobt at werre giort imellom
keyseren och kongl. maytt. Gud sche loff,
och den 13. junij ere dj siste aff
krigsfolchen bort wandritt

A n n o 1 6 3 0 :

den 11. jullij kiøbtte jeg den
eyedomb paa Schollegaede, som
kaldes Pottmagers Eyedomb.

A n n o 1 6 3 0 :

mandagen, som indfalt den 9. dag
augustj føede min høstru tueling,
som war ij drengbørn. Den første
bleffød om morgenen klochen war 2,
och den anden om afftenen klochen war 7,
war 17 timmer imellom dennem.

23 r. A n n o 1 6 3 0 :

9. mandagen, som indfaldt den 9.
augustj, der klochen war 2 om
morgennen, er min søn Christen
Rasmussøn Thestrup fød, der
sollen war vdj Løffuen och
mannen vdj Steenbuchens tegen,
och bleff christnett om onsdagen
dernest eptter, som war den 11 augustj,
aff mester Paasche Jensøn Hoffuer och
boren till kierchen aff hans høstru
och neffnt eptter min høstru moders
fader Christen Pederssøn i Schauffuengaard
Hans fadderre war bispen
m: Mortten Matzøn, m: Bundj Nielsøn,
Anders Lydichsøn, Apellon Peder Rasmusens
høstru och Anne Grøgers Nielsøns høstru.

udråbt at være gjort imellem
kejseren og kgl. majestæt, Gud ske lov,
og 13. juni er de sidste af
krigsfolkene bortvandret.

Å r 1 6 3 0

den 11. juli købte jeg den
ejendom på Skolegade, som
kaldes Pottemagers ejendom.

Å r 1 6 3 0 .

Mandagen, som indfaldt den 9. dag
august, fødte min hustru tvillinger,
som var 2 drengebørn. Den første
blev født om morgenen, klokken var 2,
og den anden om aftenen, klokken var 7,
var 17 timer imellem dem.

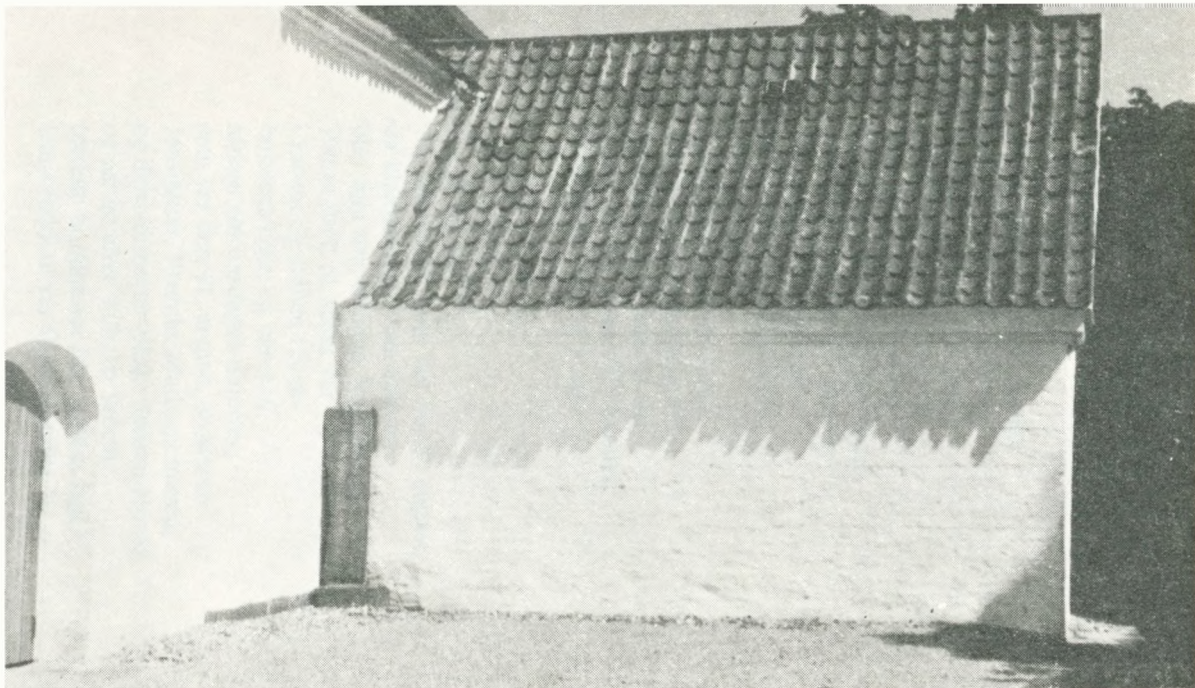
23 r. Å r 1 6 3 0 .

9. Mandagen, som indfaldt den 9.
august, da klokken var 2 om
morgenen, er min søn Christen
Rasmussen Thestrup født, da
solen var i Løven og
månen i Stenbukkens tegn,
og blev kristnet om onsdagen
dernæst efter, som var den 11. august,
af mester Páske Jensen Hover og
båret til kirken af hans hustru
og nævnt efter min hustru moders
fader Christen Pedersen i Skavngård.
Hans faddere var bispen
mester Morten Madsen, mester Bonde Nielsen,
Anders Lydichsen, Abelone, Peder Rasmussens
hustru, og Anne, Gregers Nielsens hustru.

A n n o 1 6 3 4 :
var den store plage och siugdomb
her vdj byen saauell som andensteds

23 v. aff børnnepoch, saa att mange
hundrede børn aff samme
hesige siugdomb bleffue døde,
och laae 3 aff minne dj senest
børn siuge deraff, som var
Christen, Wilhem och Ingeborig,
aff huilche for^{ne} Christen
døde den 17. augustj och
bleff begraffuen andendagen
vdj mit leyerstedt vdj
dombkierchen. Mester Paasche
Jenssøn Hoffuer sognepresten
prediche offuer hannom aff dit
siste wers Esaia 56. capitel.
Hans alder 4 aar och 1 vgge.

24 r. A n n o 1 6 3 0 :
10. mandagen, som war den 9. augustj,
der klochen war 7 om afftenen,
bleff min søn Wilhem Rasmusen
Worm fød, der sollen war
vdj Løffuen och mannen vdj Steen-
buchens tegen, och boren till
kierchen om onsdagen der eptter,
som war den 11. augustj, aff Maren
Jensdaatter Rasmus Matzens hørstru
och døbt aff m: Paasche Jensøn Hoffuer
och neffnt eptter Wilhem Worm,
furdum borgemester her sammesteds.
Hans faddere war Rasmus Gius

Det sengotiske våbenhus på Mårslet kirkes sydside, foran hvilket Rasmus Thestrups forældre og søskende blev begravet 1603 (fol. 3 v).

Om epitafiet inde i kirken, som Rasmus Thestrup satte over sin slægt i 1641, se Aarbøger udgivne af Historisk Samfund for Aarhus Stift 1909, p. 65-74 (fol. 28 r).

Det i Aarhus Stiftstidende 27. juli 1969, p. 23, afbildede epitafium er ikke Rasmus Thestrups, men en mindetavle fra det 18. århundrede.

Å r 1 6 3 4

var den store plage og sygdom
her i byen såvel som andet sted

23 v. af børnepokker, så at mange
hundrede børn af samme
hidsige sygdom blev døde,
og lå 3 af mine de seneste
børn syge deraf, som var
Christen, Vilhelm og Ingeborg,
af hvilke forskrevne Christen
døde den 17. august og
blev begravet andendagen
i mit gravsted i
domkirken. Mester Påske
Jensen Hover, sognepræsten,
prædikede over ham af det
sidste vers [i] Esaias 56. kapitel.
Hans alder 4 år og 1 uge.

24 r. Å r 1 6 3 0 .

10. Mandagen, som var den 9. august,
da klokken var 7 om aftenen,
blev min søn Vilhelm Rasmussen
Worm født, da solen var
i Løven og månen i Sten-
bukkens tegn, og båret til
kirken om onsdagen derefter,
som var den 11. august, af Maren
Jensdatter, Rasmus Madsens hustru,
og døbt af mester Påske Jensen Hover
og nævnt efter Vilhelm Worm,
fordum borgmester her samme sted.
Hans faddere var Rasmus Gius,

Hans Justssøn, Maren Jens Olluffsøns
høstru, Anne Berendt Klodts høstru
och Anne Anders Matzøns høstru.
Anno 1634 var hand siug aff børnpoch.

24 v. A n n o 1 6 3 7

den 27 aprilis kom hannd
først vdj lattinsche schoelle,
der hand var i sit 7. aar.

Anno 1647 den 3. maij komb hand
i dansche schoelle, der hand var i sit
17. aar, der hand da haffde werret vdj latin-
sche schoelle vdj x aar, och var 6 neden for
hannom vdj fierde lexe, maa der for
tache sin egen vlydighed, om hand dett
fortryder, naar hand bliffuer gammel.

Anno 1649 den 10. aprilles rextte hand
till Norge var paa Halden i Suinsund 15 vger.
Samme aar den 10. augustj rextte hand til
sin broder her Olluf i Fyn, var der $\frac{1}{2}$ aar 9 vger.

Anno 1650 den 5. november forrextte hand
til Holand och var til Ambsterdam $\frac{1}{2}$ aar.

Anno 1651 den 9. julij kom hand till
Jacob Matzøn borgmester i Christianshaffn.

25 r. A n n o 1 6 3 1

den 2. aprilis kiøbtte jeg
den koelhaffue vnder klintten,
som kaldis Rodschouffs haffue.

Item samme aar den 17. april
kiøbtte ieg den eyedomb
paa Canichegaade, som kaldis
Rogholms eyedomb, som jeg
tilforne haffde vdj pantte aff
Wilhem Worm borgemester *ibidem*.

Hans Justesen, Maren, Jens Olufsens
hustru, Anne, Berendt Klodts hustru,
og Anne, Anders Madsens hustru.
År 1634 var han syg af børnepokker.

24 v. Å r 1 6 3 7

den 27. april kom han
først i latinsk skole,
da han var i sit 7. år.

År 1647 den 3. maj kom han
i dansk skole, da han var i sit
17. år, da han havde været i la-
tinsk skole i 10 år, og var 6 neden for
ham i fjerde lektie, må derfor
takke sin egen ulydighed, om han det
fortryder, når han bliver gammel.

År 1649 den 10. april rejste han
til Norge, var på Halden i Svinsund 15 uger.
Samme år den 10. august rejste han til
sin broder hr. Oluf i Fyn, var der $\frac{1}{2}$ år, 9 uger.

År 1650 den 5. november forrejste han
til Holland og var til Amsterdam $\frac{1}{2}$ år.

År 1651 den 9. juli kom han til
Jacob Madsen, borgmester i Christianshavn.

25 r. Å r 1 6 3 1

den 2. april købte jeg
den kålhøve under klinten,
som kaldes Rodskovs høve.
Ligeledes samme år den 17. april
købte jeg den ejendom

på Kannikegade, som kaldes
Rugholms ejendom, som jeg
tilforn havde i pant af
Vilhelm Worm, borgmester, samme sted.

A n n o 1 6 3 2
den 29. januarij døde min
høstru moder Mette Christensdater,
føed i Schaffuensgaard ved Wiborig
vdj hindis alders 81. aar,
och bekomb ieg effter hinde vdj
eyedomb halffgorden, hun iboede
och halff den haffue vden Stursgade.

25 v. A n n o 1 6 3 2 :
11. thorsdagen den 8. martj, der
klochen var 10 efftermedaug,
bleff min daatter Ingeborig
Rasmusdaatter føed, den tid
var sollen saauell som mannen
begi vdj fischens tegen, och bleff
boren till kierchen paa midfaste
søndag aff Mette m: Paaschis
och døbt aff her Suend Hansøn Aabo
och bleff neffnt effter min s:
daatter, som var neffnt effter
min s: moder. Hindes faedere
var m: Paasche Jensøn Hower
sogneprest, Rasmus Nielsen *schriffuer*,
Else Michelsdaatter, Dorett Anders
daatter och Maren Gert Kandstøbers.
NB

26 r. Samme aar den 2. *decembris*
loed ieg opbygge den nye boed
paa pottmagers æye nest optill
her Christen Hendrichsøns boer
i Løngaae saauell som gangen
till kielden och offuer den boe

Å r 1 6 3 2

den 29. januar døde min
hustrumoder Mette Christensdatter,
født i Skavngård ved Viborg,
i hendes alders 81. år,
og fik jeg efter hende i
ejendom halvgården, hun iboede,
og halvt den have uden [for] Studsgade.

25 v. Å r 1 6 3 2 .

11. Torsdagen den 8. marts, da
klokken var 10 eftermiddag,
blev min datter Ingeborg
Rasmusdatter født, den tid
var solen såvel som månen
begge i fiskenes tegn, og blev
båret til kirken på midfaste
søndag af Mette, mester påskes,
og døbt af hr. Svend Hansen Abo
og blev nævnt efter min salig
datter, som var nævnt efter
min salig moder. Hendes faddere
var mester Påske Jensen Hover,
sognepræst, Rasmus Nielsen Skriver,
Else Mikkelsdatter, Dorte Anders-
datter og Maren, Gert Kandestøbers.
NB

26 r. Samme år den 2. december
lod jeg opbygge den nye bod
på Pottemagers eje næst op til
hr. Christen Henriksens bod
i Lyngå såvel som gangen
til kilden og over den bod

der nest sønden wed. NB
Anno 1634 var hun siug aff
børnepoch, den 16. augustj
anno 1635 var hun siug aff mesling,
anno 1639 den 27. maij kom
hun vdj schoelle, der hun var
7 aar och xi vger gammell,
anno 1646 den 12. nouembris rextte
hun till hinded broder her Olluf i Fyen
och war der siden till den 26. aprillis
anno 1650 er vdj 3 1/2 aar ÷ 1 mannit.

26 v. Anno 1652 den 28.
septembris er hun
sødelige hen souffuidt
vdj herren paa den
12. dag, epter hun var
bleffuen siug, aff en
hefttigh sprinchell siuge
och begraffuen om fred-
dagen der epter vdj mit
leyersted vdj dombkierchen
vdj hinded alders 20. aar
och 7 mannit 2 dagge.
Hinded ligprædichen war
dj 2 siste wers aff
den 52. Davids psalme.

27 r. A n n o 1 6 3 3 :
den 26 nouembris kiøbtte
jeg welbaarne fru Ollua Løches
grund och eyedomb paa graffuen,
som da stod i pantte och laae da
slett ødde i grund och brugtte
ieg thrette och for huerffuede domme
der paa anno 1634, och anno 1635

der næst sønden ved. NB
År 1634 var hun syg af
børnepokker, den 16. august
år 1635 var hun syg af mæslinger,
år 1639 den 27 maj kom
hun i skole, da hun var
7 år og 11 uger gammel,
år 1646 den 12. november rejste
hun til hendes broder hr. Oluf i Fyn
og var der siden til den 26. april
år 1650, er i 3 1/2 år ÷ 1 måned.

26 v. År 1652 den 28.
september er hun
sødeligt hensovet
i herren på den
12. dag, efter hun var
blevet syg, af en
heftig sprinkelsyge
og begravet om fre-
dagen derefter i mit
gravsted i domkirken
i hendes alders 20. år
og 7 måneder, 2 dage.
Hendes ligprædiken var
de 2 sidste vers af
den 52. Davids salme.

27 r. Å r 1 6 3 3
den 26. november købte
jeg velbårne fru Olive Lykkes
grund og ejendom på Graven,
som da stod i pant og lå da
slet øde i grund, og brugte
jeg trætte og forhvervede domme
derpå år 1634, og år 1635

loed jeg bygge en liden gaard
och thoe boeder der paa.

A n n o 1 6 3 4 :
kiøbte ieg halffparten aff ditt
bygge paa Borttrup March och
siden schiffte mig en part till deraff,
saa ieg haffuer nu dj 2 partter
der aff och noget af den 3. partt.
Samme aar kiøbte ieg enn
søsterloed i den halffue *gaard* i Malling.

27 v. A n n o 1 6 3 4 :
den 16. *decembris* kiøbte jeg
den liden gaard paa Brobierig,
som kaldis Seylings Gaard.

A n n o 1 6 3 5 :
war det en gruelige scharp wintter,
och fulde en thør sommer der epter.

A n n o 1 6 3 6 :
den 15. maij døde d: Mathias
Jacobsøn, medicus och prælat her
sammesteds vdj hans alders paa dit 67.

A n n o 1 6 3 7 .
Denne sommer var det en gruelige
regen och wandløb, som gjorde stor schade.

A n n o 1 6 3 8 :
den 3. og 4. *septembris* lod ieg det sønd-
derste gaadehuus i Thestrup opreyse,
som staar nest westen ved *gaarden*,
och haffde aldrig werret hus
tilforne paa den sted.

lod jeg bygge en liden gård
og to boder derpå.

Å r 1 6 3 4
købte jeg halvparten af det bygge
på Bortrup mark og
siden skiftede mig en part til deraf,
så jeg har nu de 2 parter
deraf og noget af den 3. part.
Samme år købte jeg en
søsterlod i den halve gård i Malling.

27 v. Å r 1 6 3 4
den 16. december købte jeg
den liden gård på Brobjerg,
som kaldes Sejlings gård.

Å r 1 6 3 5
var det en gruelig skarp vinter,
og fulgte der en tør sommer derefter.

Å r 1 6 3 6
den 15. maj døde doctor Mathias
Jacobsen, læge og prælat her
samme sted i hans alder på det 67.

Å r 1 6 3 7.
Denne sommer var det en gruelig
regn og vandflod, som gjorde stor skade.

Å r 1 6 3 8
den 3. og 4. september lod jeg det søn-
derste gadehus i Testrup oprejse,
som står næst vesten ved gården,
og havde [*der*] aldrig været hus
tilforn på det sted.

28 r. A n n o 1 6 3 9 :

den 11. och 12. julij loed jeg reyse
dett mellerste och westerste gaade-
huus vdj Thestrup slett op aff nye.

A n n o 1 6 4 0 :

den 25. februarij bleff 6 quinder
hudstrøgen ved Ning herritztingh for
horrerj. Dj 5 haffde huer fanggitt
3 børn och den 6 haffde fangit 4
imod kongens forordningh.

A n n o 1 6 4 1 :

den 27. martj bleff jeg anden
gang forordnit till at werre
oldermand vdj kremmerlagett
medt Jens Lassøn da borgemester
och var siden till aarsdagen.

(Anno 1641 den 1. *septembris* loed ieg opsette den
forylte epitaphium offuer minne s: forældre
i Morslet kierche).

A n n o 1 6 4 2 :

den 8. *nouembris* er min sønnesøn
Tygge Ollufsøn fød vdj Dalbye
i Fyn och neffnt eptter s: Tygge
Brahe till Tostrup, en welbaaren mand.

28 v. (Anno 1642 den 24. majj brende spesen paa
dombkierchen och klockerne her sammesteds aff
liunjd).

A n n o 1 6 4 3 .

Den 19. junij loed ieg opreyse den
wester ende aff det norder gadehus
i Thestrup slett op aff nye.

28 r. Å r 1 6 3 9

den 11. og 12. juli lod jeg rejse
det midterste og vesterste gade-
hus i Testrup slet op af ny.

Å r 1 6 4 0

den 25. februar blev 6 kvinder
hudstrøget ved Ning herreds ting for
horeri. De 5 havde hver fået
3 børn, og den 6. havde fået 4
imod kongens forordning.

Å r 1 6 4 1

den 27. marts blev jeg anden
gang forordnet til at være
oldermand i kræmmerlavet
med Jens Lassen, da borgmester,
og var siden til årsdagen.
(År 1641 den 1. september lod jeg opsætte det forgyldte
epitafium over mine salige forældre
i Mårslet kirke).

Å r 1 6 4 2

den 8. november er min sønnesøn
Tyge Olufsen født i Dalby
i Fyn og nævnt efter salig Tyge
Brahe til Tostrup, en velbåren mand.

28 v. (År 1642 den 24. maj brændte spidsen på
domkirken og klokkerne her samme sted af lynild).

Å r 1 6 4 3 .

Den 19. juni lod jeg oprejse den
vestre ende af det nordre gadehus
i Testrup helt op af nyt.

A n n o 1 6 4 4 :

vdj dette nye aars begyndelsse hørri
mange bedrøffuelige och onde thidinger
formedelst suenschens krigs armade,
som vformodendes var indfalden vdj
Holsten ved Oldensløff nogit for jull.
Jeg maatte allenne giørre en soldat
vd medt ald sin geweer och besolding.
Fienderne er kommen till Schanderborg
10. januarij och her tillbyen den 16.
Jeg finge en ritmester aff adell
med 27 personer och 31 hæster.
Hand holt saa huus hoes mig, at jeg
nepelig foruinder dett her i werdenn,
thj vdj medlertid fienderne var landett
megtig, kom ieg til agtters baade
paa min eyedomb, husleye, gield och formue
nesten for 4 tusinde dallers werdi.

29 r. A n n o 1 6 4 5 :

nu maatte jeg fattige mand paa
det nye jgien till at opbygge det,
som dj vmilde mennischer for migh
haffde nedreuen och gantze forderffuit
och den gaard paa Canicegade slett
aff nye lade forferdige saauell som
minne boeder bag Closterret, paa
Brobierrigh, Schoellegade, Graffuen
och paa kierchegaarden, dj thuende
eyedommer her neden for migh war
gantze ruineret och forderffuit saa-
uell som alle minne eyendommer
paa landsbyen i Hørrett och i Thestrup
megit ilde forderffuit och medfaren.

A n n o 1 6 4 6 :

den 7. decembris bleff en baad fuld

Å r 1 6 4 4 .

I dette nye års begyndelse høres
mange bedrøvelige og onde tidender
formedelst svenskens krigsarmada,
som uformodentlig var indfaldet i
Holsten ved Oldesloe noget før jul.
Jeg måtte alene stille en soldat
med al sin gevær og besoldning.
Fjenderne er kommet til Skanderborg
10. januar og her til byen den 16.
Jeg fik en ritmester af adel
med 27 personer og 31 heste.
Han holdt så hus med mig, at jeg
næppelig forvinder det her i verden,
thi imidlertid fjenderne var landet
mægtig, kom jeg til agters både
på min ejendom, husleje, gæld og formue
næsten for 4 tusinde dalers værdi.

29 r. Å r 1 6 4 5 .

Nu måtte jeg fattige mand på
det ny igen til at opbygge det,
som de umilde mennesker for mig
havde nedrevet og ganske fordærvet
og den gård på Kannikegade helt
af nyt lade forfærdige såvel som
mine boder bag klostret, på
Brobjerg, Skolegade, Graven
og på kirkegården, de tvende
ejendomme her neden for mig var
ganske ruineret og fordærvet så-
vel som alle mine ejendomme
på landsbyen i Hørret og Testrup
meget ilde fordærvede og medfarne.

Å r 1 6 4 6

den 7. december blev en båd fuld

aff folch¹ imellem Ring Closter och Schanderborig, huor paa war 25 personne, karlle och quinder, och nogle aff quinderne var fructsommelige. Var och nogle geislige der iblantt, og ingen leffuendes der aff tilland.

1. Her er glemt *forulykket* el. lign.

29 v. A n n o 1 6 4 7 .

Den 22. *septembris* lod jeg denn øster ende aff det mellerste gadehuus i Thestrup opreysse aff nye. Samme aar den 28. *septembris* finge jeg domb paa den hallfue bundegaard vdj Bortruph, som ieg tilfornne haffde vdj pantte, och aaret der epter kiøbte ieg den fierde part dervdj saauell som den 4. part i den anden halfuepart der hoes och den 4. partt i den gaard i Morslet och den 4. part i Tusers Byege dersammesteds, som ieg haffuer dj andre partter der aff tilfornne vdj pantt baade vdj gaarden och byggestedett.

A n n o 1 6 4 8 .

Den 28. februarij døde vor naadige herre kong Christian den 4. i sit alders 71. aar ÷ 6 vgger 1 dag och regiering paa det 52. aar. Ringet siden med alle klochernne her i landet till denn 18. *decembris*, hand bleff begraffuen.

30 r. A n n o 1 6 4 9 .

Den 21. aprilles var det en grulige stor storm, som gjorde stor schade

af folk [*forulykket*] imellem Ring kloster og Skanderborg, hvorpå var 25 personer, karle og kvinder, og nogle af kvinderne var frugtsommelige. Var og nogle gejstlige deriblandt, og ingen levende deraf til land.

29 v. Å r 1 6 4 7

den 22. september lod jeg den østre ende af det midterste gadehus i Testrup oprejse af nyt. Samme år den 28. september fik jeg dom på den halve bondegård i Bortrup, som jeg tilforn havde i pant, og året derefter købte jeg den fjerde part deri såvel som den 4. part i den anden halvpart derhos og den 4. part i den gård i Mårslet og den 4. part i Tusers Byege der samme sted, som jeg har de andre parter deraf tilforn i pant både i gården og byggestedet.

Å r 1 6 4 8

den 28. februar døde vor nådige herre kong Christian den 4. i sit alders 71. år ÷ 6 uger, 1 dag, i regering på det 52. år. Ringet siden med alle klokkerne her i landet til den 18. december, han blev begravet.

30 r. Å r 1 6 4 9

den 21. april var det en gruelig stor storm, som gjorde stor skade

baade paa bøgningh och husse,
mange tusinde threer vdj schoffuene
om blest. Jeg finge schade paa
merre ind 3000 tagsteen, som
affbleste, foruden paa winduer,
plancher och anden husbygningh.
Samme aar lod jeg affnye opbygge
5 guolffhuus i den norde ende
aff det synderste gaadehuus vdj
Thestrup gantze aff nye.
Samme aar den 11. octobris er jegh
aff borgemester och raad sampt
24 borgerre anden gang vd-
auldt at werre offuer kiøb-
mand her vdj byen och var siden
til snapsting der eptter, jegh
dett igienn affsagde.

30 v. A n n o 1 6 5 0 .

Den 13. februarij war dett
en gruelige stor storm och wind,
meget større ind den i forgangen
aar, huis ligge haffuer jche
werrett siden anno 1603 och
var it grueligt schouffald och
mange husse ombbleste baade
vdj kiøbstederne och paa landit
saauell som paa herregaarde.
Jeg finge schade paa husse och
thagsteen for merre ind 100 dlr.
Samme aar den 12. junij var
jeg vdj Kiøbenhaffn til herredage
paa byens wegnne anlangende
brandschatt her aff byen och var
bortte vdj 7 vgger ÷ 1 dagh,
førind ieg komb till mitt
huus igienn. Kost well penge.

både på bygning og huse,
mange tusinde træer i skovene
omblæste. Jeg fik skade på
mere end 3000 tagsten, som
blæste af, foruden på vinduer,
planker og anden husbygning.
Samme år lod jeg af nyt opbygge
5 gulvhuse i den nordre ende
af det sønderste gadehus i
Testrup ganske af ny.
Samme år den 11. oktober er jeg
af borgmester og råd samt
24 borgere anden gang ud-
valgt at være overkøb-
mand her i byen og var det siden
til snapsting derefter, jeg
det igen afsagde.

30 v. Å r 1 6 5 0

den 13. februar var det
en gruelig stor storm og vind,
meget større end den i forgangen
år, hvis lige har ikke
været siden år 1603 og
var et grueligt skovfald, og
mange huse blæste om både
i købstæderne og på landet
såvel som på herregårde.
Jeg fik skade på huse og
tagsten for mere end 100 daler.
Samme år den 12. juni var
jeg i København til herredag
på byens vegne angående
brandskat her af byen og var
borte i 7 uger ÷ 1 dag,
førend jeg kom til mit
hus igen. Kostede vel penge.

31 r. A n n o 1 6 5 1 .

Den 15. maj stod welbaarne Niels Friis til Farschouff och Schomstrup hans begraffuelsse her i byenn.

A n n o 1 6 5 2 .

Den 17 januarij var ieg paa Dronningborig medt flirre¹ her aff byen anlangende den førige bespis d: Mortten Matzens børn, som ieg var tilforordnit werge for. Min liigsteen vdhoggen och ferdig giordt at lege paa stedet till denne tid.
1. Linien afsluttes med et overstreget *her*.

A n n o 1 6 5 3 .

Dette aar epter den forgangen dyrretidt haffuer den gode Gud ladet woxe en stoer welsignelse aff jorden baade af roug, biug, huede, haffre, ertter, ja offuerflødig nøder, hører och endrefflige olden baade paa eggen och bøggen,

31 v. men huemb som iche haffde sit korn jndhøstet før den 29. augusti, tog en stoer schade, thj daa begynte det at regne och holt stelle ved nat och dagh nesten vdi halffierde vgger. March flesch vsaltet, som tilforn haffde gielt 2 sk., kiøbtes nu for 1 sk., schipe nøder x sk.—8 sk. och paa det siste ichon 6 sk. och kor[n]it gott kiøb paa frem for tilforn.

31 r. Å r 1 6 5 1

den 15. maj stod velbårne Niels
Frijs til Favrskov og Skumstrup
hans begravelse her i byen.

Å r 1 6 5 2

den 17. januar var jeg på
Dronningborg med flere
her af byen angående den forrige
bisps doctor Morten Madsens børn,
som jeg var tilforordnet værge for.
Min ligsten udhugget og færdig-
gjort at lægge på stedet til denne tid.

Å r 1 6 5 3.

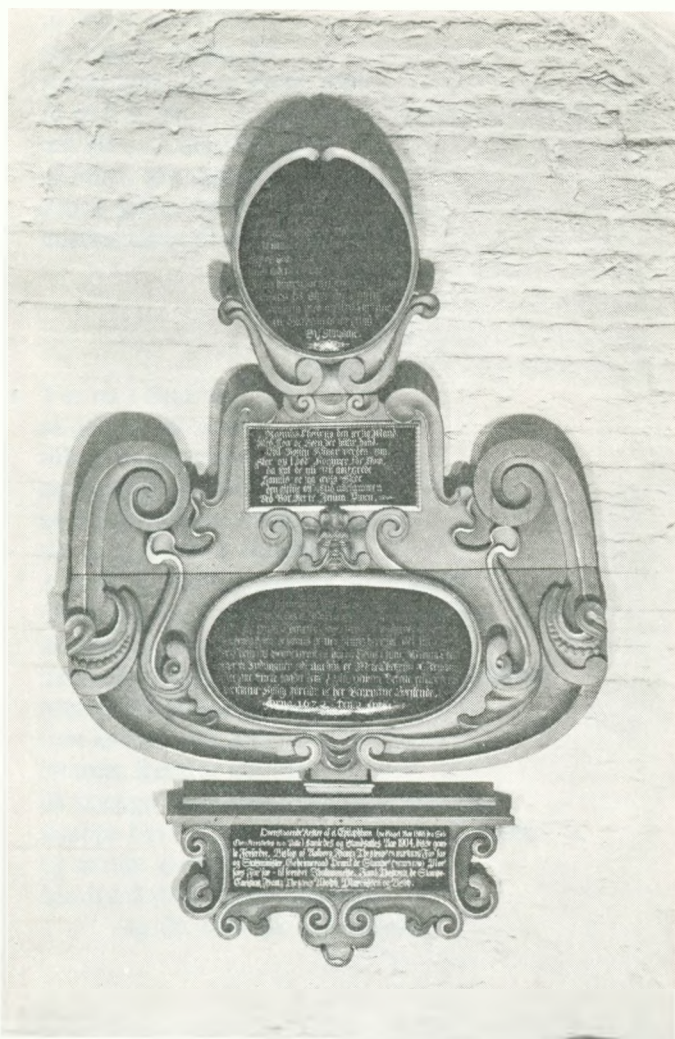
Dette år efter den forangne
dyrtid har den gode Gud
ladet vokse en stor velsignelse
af jorden både af rug, byg,
hvede, havre, ærter, ja, over-
flødigt nødder, hør og udmærkede
olden både på egen og
bøgen,

31 v. men hvem, som ikke havde sit
korn indhøstet før den 29. august,
tog stor skade, thi da
begyndte det at regne og
holdt stille ved nat og dag
næsten i halvfjerde uger.
Markflæsk usaltet, som tilforn
havde kostet 2 skilling, købtes nu for 1 skilling,
skæppe nødder 10 skilling – 8 skilling og på
det sidste kun 6 skilling, og kornet
godt køb på fremfor tilforn.

A n n o 1 6 5 4 :
till den 9. martj haffuer
jeg werret vdj Aarhus, der
ieg da kom først i schuolle jnd-
till nu vdj 55 aar,
mit alder till den 28 junij
er 66 aar, mit ecteschab till
den 8. julij er 44 aar och min
hustrues alder till den 6. augustj 62
aar.

32 r. Waar nu vdj dette aar
saa guod en tidt, som
tilfornne haffde werretth
en hard och ond tidt i mange aar,
saa at i forgangen aaring
der er giffuidt for 1 schipe rog
3 mk. 4 sk., kiøbtes nu till st:
Ollufs dag for 7 sk., ja for 6 sk.,
schippe biug for 5 sk och schip
haffre for 3 sk, schipe erter 12 sk.
Men der jmoed var der en
dyerkiøb paa weed, kuoll,
thømmer, frem for det var
der schipe biugh gielte 2 mk. 4 sk.,
schipe haffre 1 mk., schipe ertter 2 mk.
och besynderligt var det dyrt for
embidsfolch och tieniste folch
och dj som gich for dagløn.

32 v. Vdj dette aar er mit alder
ligge, epter som jeg er fød
vnder thoe 88 och kommen till
schoelle vnder thoe 99. Och mit

Resterne af Rasmus Thestrups epitafium i Århus domkirke, nu på nordvæggen i nordre tværskib. Opsat 1904. Nationalmuseet fot. Et epitafium over Jens Sørensen Winther og Mette Rasmusdatter Thestrup (fol. 17 r) findes i Frue kirke, Århus.

Å r 1 6 5 4
til den 9. marts har
jeg været i Århus, da
jeg da kom først i skole, ind-
til nu i 55 år,
mit alder til den 28. juni
er 66 år, mit ægteskab til
den 8. juli er 44 år, og min
hustrus alder til den 6. august 62
år.

32 r. Var nu i dette år
så god en tid, som
tilforn havde været
en hård og ond tid i mange år,
så at i forgangen åring
der er givet for 1 skæppe rug
3 mark, 4. skilling, købtes nu til sankt
Olufs dag for 7 skilling, ja, for 6 skilling,
skæppe byg for 5 skilling og skæppe
havre for 3 skilling, skæppe ærter 12 skilling.
Men derimod var der et
dyrt køb på ved, kul,
tømmer fremfor det var
da skæppe byg gjaldt 2 Mark, 4 skilling,
skæppe havre 1 mark, skæppe ærter 2 mark,
og særligt var det dyrt for
håndværksfolk og tjenestefolk
og de, som gik for dagløn.

32 v. I dette år er mit alder
lige, eftersom jeg er født
under to 8 8 og kommet til
skole under to 9 9. Og mit

brulup var jt 10. Jeg haffuer
werret vdi ecteschab tho 44
och werret vdi Aarhus tho 55,
och mit alder var vdi aar tho 66.
Tuende ting haffuer jeg aff
min vngdomb op hafft
stoer lyst till och der altid
epter tragtet, som haffuer
werret bøgger och eeydom,
och det haffuer den gode
Gud rigelige och rundelig
begaffuit och velsignet mig med.
Hans naffn verre eret i euighed,

33 r. saa jeg haffuer hafft
offuer jt halfftusinde indbundne
bøgger foruden 85 aars
almanacher till denne tidh
och foruden mange gamle
ducamentter och antiquiteter,
jnddoeg fienderne och minne børn
mange der aff haffuer forkommit,
saa och offuer dj 70 jldsteder
och wonger, smaa och store,
baade her j byen och paa landett,
som varre alle besatte, førind att
fienderne kom her ind och det for-
derffuede, och siden en diell deraff
erre epter haanden bort solde,
huilchet den almegtigste Gud
iche nochsommeligen kand fuldtaches
for, men huor minne børn och
epterkommer epter min død der-
med vill omgaes, det giffuer tiden.

33 v. 1 blank side.

bryllup var et 10. Jeg har
været i ægteskab to 4 4
og været i Århus to 5 5,
og mit alder var i år to 6 6.
Tvende ting har jeg af
min ungdom op haft
stor lyst til og der altid
eftertragtet, som har
været bøger og ejendom,
og det har den gode
Gud rigeligt og rundeligt
begavet og velsignet mig med.
Hans navn være æret i evighed,

33 r. så jeg har haft
over et halvt tusinde indbundne
bøger foruden 85 års
almanakker til denne tid
og foruden mange gamle
dokumenter og antikviteter,
enddog fjenderne og mine børn
mange deraf har forkommet,
så og over de 70 ildsteder
og våninger, små og store,
både her i byen og på landet,
som var alle besatte, førend at
fjenderne kom herind og det for-
dærvede, og siden en del deraf
er efterhånden bortsolgte,
hvilket den almægtigste Gud
ikke noksommelig kan fuldtakkes
for, men hvor mine børn og
efterkommere efter min død der-
med vil omgås, det giver tiden.

33 v. 1 blank side.

34 r.–51 v. Mangler.

52 r. Blank side.

52 v. Blank side.

Herren forfremmer
huem hannom iche forglemmer
och leffuer christeligh
denom hielper hand veseligh

G
S
G S M S G
S
G

Gud vnde os her at leffue saa,
at vj det euige lifff kunde faa.

34 r.–51 v. Mangler.

52 r. Blank side.

52 v. 1 blank side.

Herren forfremmer,
hvem ham ikke forglemmer
og lever kristeligt,
dem hjælper han visseligt.

G
S
G S M S G
S
G

Gud unde os her at leve så,
at vi det evige liv kan få.

Personregister

- Anders Lydichsøn 23 r. Borgmester (ca. 1597–1664).
Anne, Anders Matzøns hustru 24 r. Datter af Peder Pedersen Borum el. Skriver.
Anne, Berendt Klodts hustru 24 r. Datter af rådmand Niels Christensen Skriver.
Anne, Christen Korsørs 11 r.
Anne, Clemmen Jensøn 15 r, 16 r, 17 v, 18 r. Anne Olufsdatter, d. 1650.
Anne, Gregørs Nielsøns hustru 23 r. Anne Jensdatter.
Anne, Hans Hamborgs 8 v.
Anne Jensdatter, Anders Palsøns hustru 16 r.
Anne Lauritzsdatter 5 r.
Anne Pedersdatter, d. 29/4 1603, 3 v.
Anne Pedersdatter, g. m. Knud Mogensøn 4 v.
Anne Wogenschriffuer 15 r.
Apellon Peder Rasmussens hustru 23 r. Apellone Lauridsdatter (1612–1650).
Axel Brahe 10 v. Ca. 1622–1657.
- Bartolomeus Hagensøn 13 v. Kbh., Proviantskriver.
Berette 4 r, datter af Lauritz, præst i Storring.
Bundj Nielsøn 23 r. Sognepræst ved Frue kirke, d. 1639.
Buold Nielsdatter 2 r. G. m. Niels Rasmussen.
Buold Pedersdatter 5 r. G. sognepræst Niels Michelsøn i Gjern og 2. Rasmus Christensen.
- Christen Hendrichsøn 26 r. Christen Henriksen Blichfeldt, sognepræst i Lyngå 1623–41.
Christen Karlssøn 20 v. Borgmester, d. 1658.
Christen Nielsøn Fris 15 v. præst i Rårup, sen. ved Frue kirke, d. 1664.
Christen Pederssøn 23 r.
Christen Rasmussøn Thestrup 23 r, 23 v.
Christian IV 7 v, 29 v. (1577–1648).
Christian 7 v. Udvalgt prins (1603–1647).
Christian Sparre 9 v. D. 1658.
Clemmend Pedersøn 3 v.
Clemmend Rasmussøn Thestrup 18 r, 20 v.
Clemend Smagbeer 8 v. Clemens Jensen S., borgmester, d. 1626.

Dorret Andersdatter 25 v.

Else Michelsdatter 25 v.

Ernst Ernstsen 20 r. Ernst Ernstsen von Baden, borgmester i Horsens,agl. renteskriver, d. 1656.

Fog 2 r. (Familienavn).

Frederik II 1 v. (1534–1588).

Giertrud Peder Lønges 11 r.

Giertrud, Søffren Clemmendsøns hustru 20 v.

Gregers Hansøn 4 r. Sognepræst i Feldballe, d. 1629.

Gregers Nielssøn 15 r. Kæmner 1620, d. 1643.

Hans Deuster 20 v.

Hans Grønbech 13 r, 19 v. Hans Hansen G., borgmester 1617–20, d. 1624.

Hans Justssøn 24 r. Borgmester 1650–52, d. 1652.

Hans Winther 17 r.

Ib Suendsøn 8 v.

Ingeborig Pedersdatter 3 r. G. m. Peder Nielsøn.

Ingeborig Rasmusdatter 11 r, 14 r, 23 v. F. 27/1 1616.

Inger Rasmusdatter 4 r. G. m. Gregers Hansen, 2. Laurids Nielsen Fog.

Ingeborig Rasmusdatter 25 v. F. 8/3 1632.

Jacob Fosberigh 8 v. (Forsbjerg), kæmner 1603.

Jacob Matzøn 24 v. Borgmester i Christianshavn, d. 1653.

Jacob Matzøn 15 r. Byskriver.

Jens Christensøn 16 r.

Jens Clemmendsøn 20 v.

Jens Jacobsøn i Stadsgaard 17 r.

Jens Lassøn 28 r. Se Jens Lauritzøn (Bording).

Jens Lauritzøn 18 r, 28 r. Jens Lauritzøn Bording, borgmester 1628 og 1641–42.

Jens Matzøn 13 r. Kæmner, d. 1650.

Jens Mørchy 15 r. Jens Nielsen M., kæmner.

Jens Pryds 8 v, 16 r.

Jens Stigssøn 11 r, 15 r. Jens Sørensen S., borgmester 1626.

Jens Sørensen Winther 17 r. Rådmand, d. 1670. Om hans epitafieportræt se Aarhus gennem Tiderne I, 1939, p. 325.

Jesper 9 v. Jesper Brochmand, biskop (1585–1652).

Johan Ernst von Scharffenberch 20 r.

Johan[ne] Søndergaard 2 v.

Jørgen Danielsøn 13 v. Borgmester i Kbh., d. 1638.

Jørgen Strømmesøn 12 v. Ridefoged på Arhusgård.

Karen Pedersdatter 4 v. G. m. 1. Lauritz Nielsen, 2. Niels Pedersen Fog.

Kierstine Mathiesdaatter 10 v. G. m. Oluf Rasmussen Thestrup.
Kirsten, Hans Andersøns hustru 18 r.

Kirsten, mester Christen Hansøns hustru 16 r. Kirsten Poulsdatter, d. 1662.

Knud Mogensøn 4 v. Sandemand, d. 1636.

Lauritz 4 v. Lauritz Nielsen, sognepræst i Grønbæk, d. 1610.
Lauritz Christensøn Duerigh 6 r. Skoleholder.
Lauritz Jepsøn 5 r.
Lauritz Nielssøn Fog 4 r. Sognepræst i Feldballe, provst, d. 1667.
Lauritz Pedersøn Fog 5 r. Sandemand i Gjern h.
Let 2 r. (Slægtsnavn).
Linne Willomsdaater 15 r.

Maren Gert Kandstøbers 25 v.
Maren Jensdatter Winther 17 r. (1647–1712).
Maren Jens Karlbyes 13 r. Maren Pedersdatter, d. 1653.
Maren, mester Jens Krogs 16 r. Maren Lauridsdatter Bording.
Maren, Jens Mørches 8 v. Maren Jensdatter, d. 1618.
Maren, Jens Olluffsøns hustru 24 r.
Maren, Johan Andersøns 13 r.
Maren Justdatter 19 v. Maren Justdatter Saxe, f. 1577.
Maren Nielsdatter 2 v., 14 v.
Maren Ollufsdater 10 r.
Maren Ollufsdater 7 r., 8 r. G. m. Rasmus Pedersen Thestrup.
Maren Pedersdatter 3 r. G. m. Clemmënd Rasmusøn.
Maren Pedersdatter 3 v. D. 12/4 1603.
Maren, Peder Pedersøns 8 v. Maren Lauridsdatter.
Maren Rasmusdatter Thestrup 14 v. F. 1620.
Maren, Rasmus Matzøns 13 r.
Mathias Jacobsøn 27 v. Læge, d. 1636. Se J. R. Hübertz: Aktstykker vedkommende Staden og Stiftet Aarhus, II, Kbh. 1845, p. 72, og Peder Terpæger: Ripæ Cimbricæ, Flensborg 1736, p. 620.

Matz Jørgensen Ring 6 r.
Mette Christensdaatter 7 v., 10 r., 20 v., 25 r.
Mett[e], hr. Paasches 15 r., 25 v.
Mette Rasmusdatter 16 r. (1625–1699).
Mette Winther 17 r. (1651–1681).
Michell Nielsøn 5 v. Sognepræst i Mårslet.
Michell Pedersøn Fogh 4 v. Sandemand i Ning h.
Mortten Jensen 4 r. Rådmand i Århus.
Mortten Matzøn 23 r., 31 r., bisp 1627–1643.
Mortten Michelsen 16 v. Proviantskriver i Kbh., d. 1665.

Niels Christensen Spendtrup 8 r., 13 r., 15 r. Sognepræst ved domkirken, d. 1636.

Niels Fog 2 v.

Niels Friis 31 r. (1584–1651).

Niels Jensen Karlbye 7 v.

Niels Klemendssøn 11 r.

Niels Michelsøn 5 r. Sognepræst i Gjern.

Niels Nielssøn Fog 4 r. Sognepræst i Ødum, d. 1654.

Niels Pedersøn Fog 3 v. D. 1603.

Niels Pedersøn Fog 4 r., 4 v. Sognepræst i Grønbæk, d. 1628.

Niels Pedersøn Fog 4 r. Sognepræst i Storning, provst, d. 1628.

Niels Pedersen Krekier 3 v. D. 1603.

Niels Lett 2 v.

Niels Rasmussøn 1 v, 2 r.

Niels Rasmussen Thestrup 12 v., 14 r.

Niels Wellatzsen 8 v., 11 r., 12 v. Mester, præst ved sct. Olufs kirke, d. 1624.

Olliua Løche 27 r. (Olive Lykke), d. 1653, g. m. Iver Juel.

Olluff Michelsøn Bødicher 7 v.

Olluff Rasmussøn Thestrup 9 r., 10 r., 13 v., 14 r., 14 v., 16 v., 24 v., 26 r.

Olluff Wind 13 v. 1590–1646, sognepræst ved Helligånds kirke, Kbh.

Olluf Worm 10 r. 1588–1654.

Paasche Jensøn Hoffuer 11 v., 14 v., 16 r., 18 r., 20 v., 23 r., 23 v., 25 v. Mester, sognepræst ved domkirken.

Peder Christophersøn 18 r. Byfoged, oldermænd i kræmmerlavet. D. 1638.

Peder Hansøn Kedelfører 18 r.

Peder Nielssøn 1 v.

Peder Nielsen Fog 2 v., 18 r.

Peder Pedersen 19 r. Peder Pedersen Borum el. Skriver, borgmester, d. 1651.

Peder Rasmusøn Fog 17 v., 21 r.

Peder Rasmusen Thestrup 8 v., 13 v., 14 r., 14 v.

Peder Winther 17 r. F. 1650.

Peder Jensøn Winther 17 r. 1646–1647.

Pouel Nielssøn 10 r. Kæmner.

Rasmus Christensøn 5 r. Sognepræst i Gjern, provst.

Rasmus Gius 24 r. Rasmus Pedersen Gius, borgmester.

Rasmus Michelssøn 1 r., 1 v.

Rasmus Nielsen Schriffuer 25 v. Borgmester.

Rasmus Pedersen Ørbech 13 r.

Sedtzell 4 r. Sedtzell Mortensdatter, g. m. Niels Nielsen Fog.
Sidtzell 4 r. g. m. 1. Niels Christensen, 2. Michell Pedersen Fogh.
Sidtzell Peder Ibsøns 11 r.
Suend Hansøn Aabo 25 v. Suend Hansen Arrebo, kapellan ved
domkirken, sognepræst i Vejlbj, d. 1658.
Søffren Christenssøn 6 v. Kæmner.
Søffren Frost 19 r. Søffren Jensen Frost, borgmester, d. 1642.
Søffren Nielsøn 10 r.
Søren Gylings hustru 18 r.
Søren Jensøn Winther 17 r. F. 1644.

Tammes Jespersøn 10 r.
Thoue, Niels Bundisøns hustru 20 v. Thoue Christensdatter.
Tygge Brahe 28 r. Til Tostrup, 1593–1640.
Tygge Ollufsøn 28 r.

Wilhem Worm 12 r., 16 r., 24 r., 25 r. Borgmester. D. 1629.
Wilhem Rasmusen Worm 23 v., 24 r. F. 1630.

Stedregister

Aarhus 6 r., 6 v., 32 v.

- Brobierrig 8 v., 29 r.
- Brobierrig, Fogsgaard 12 r.
- Brobierrig, Seylings gaard 27 v.
- Canichegade, Roghalmes æyedomb 25 r., 29 r.
- domkierchen 28 v.
- Emeruad 8 v., 22 v.
- Graffuen 27 r., 29 r.
- Jens Kieldsøns æye 12 r.
- Kandstøbers æye bag closterret 12 r., 29 r.
- Kierchegaard 22 v., 29 r.
- Meilgade, Terpesgaard 8 v.
- Rodschouffs haffue 25 r.
- Schollegaede, pottmagers æyedomb 22 v., 29 r.
- Stursgade 25 r.

Ambsterdam i Holand 24 v.

Balle 1 r., 2 r. Odder s., Hads h.

Borttrup march 27 r., 29 v. Borup [?]. Mårslet s., Ning h.

Borumb 2 r., 2 v. Borum s., Framlev h.

Can 1 r., 1 v., 2 r. Kanne, Hvilsted s., Hads h.

Christianshavn 24 v.

Dalbye 10 v., 16 v., 28 r. Dalby s., Bjerge h.

Dronningborg 31 r. Randers.

Egede 9 v. Vester Egede s., Tybjerg h.

Euerdrup 9 v. Everdrup s., Bårse h.

Farre 2 v., 5 r., 14 v. Sporup s., Gjern h.

Farschouff 31 r. Lyngå s., Sabro h.

Feldballe 4 r. Feldballe s., sdr. Djurs h.

Floustrup 4 v., 14 v. Fløjstrup, Beder s. [?], Ning h.

Framløff herred 4 r.

Fyn 24 v.

Galten herit 4 r.

Giern 5 r., 14 r. Gjern s., Gjern h.
Giernherett 5 r.
Grønbech 4 r. Grønbæk s., Lysgård h.

Halden i Suinsund 24 v. Østfold fylke, Norge.
Haslager 4 v. Hasselager, Kolt s., Ning h.
Hesteshøje paa Hørret march 12 r. Hørret, Mårslet s., Ning h.
Hindsholm vdj Fyn 16 v.
Horsens 20 r.
Hørret 12 r., 29 r. Mårslet s., Ning h.

Jutland 20 r.

Kjøbenhavn 9 r., 10 v., 13 v., 16 v., 21 r., 30 v.
– Helliggeist kiercegaard 13 v.
– Regens kierchen 9 v.
Krekier 1 v. Krekær, Mallings s., Ning h.

Lybeck 6 r., 6 v.
Løngaae, pottmagers æye 26 r. Lyngå s., Sabro h.
Løngbyegaard 2 r. Lyngby s., Hasle h. (se også Søndergaard).

Malling 27 r. Mallings s., Ning h.
Morslett kierce 5 v., 11 v., 12 r., 28 r. Mårslet s., Ning h.
– kiercegaard 3 v.
– Tusers Byege 29 v.

Ningherett 4 v.
Ning herritzting 28 r.
Norge 24 v.

Oldensløff i Holsten 28 v. Oldesloe.

Raffnholt 4 v. Tiset s., Ning h.
Resendael 5 r. Gjødvad s., Hids h.
Ring closter 29 r. Hylke s., Voer h.
Rorup 15 v. Rorup s., Ramsø h.
Ruud 2 r. Saksild s., Hads h.

Saksild 2 r. Saksild s., Hads h.
Schaffuenggaard 23 r., 25 r. Vindum s., Middelsom h.
Schomstrup 31 r. Skumstrup (Vilhelmsborg), Mårslet s., Ning h.
Schanderborg 28 v., 29 r.
Soer closter 10 v. Sorø.
Sparresholm 9 v. Toksværd s., Hammer h.
Stadsgaard 17 r. Ormslev s., Ning h.

Storring 4 r. Storring s., Framlev h.
Stubberup 10 v., 16 v. Stubberup s., Bjerge h.
Søndergaard 2 v. (Lyngbygård).
Sønderheret 4 r. Djursland.

Thestrup 1 v., 3 r., 4 v., 6 v., 11 r., 14 r., 27 v., 28 r., 28 v., 29r.,
29 v., 30 r. Mårslet s., Ning h.
– Nedergaard 5 v.

Tostrup 28 r. Tosterup, Ingelstad h., Skåne.
Toxsuerd 9 v. Toksværd s., Hammer h.
Trøgueld 16 v. Karise s., Fakse h.

Wiborig 7 v., 19 v.
– domhuset 10 v.
Windsysell 20 r.
Wolby 2 v. Voldby s., Gjern h.

Ødum 4 r. Ødum s., Galten h.

Sagregister

Almanacher 33 r.

Antiquiteter 33 r.

Attistazs 9 r., 10 v., 18 r., 21 r. Den teologiske attestats indførtes ved forordning af 7/11 1629.

Bibelcitater. Esaia 56. cap. 23 v., 27. psalme 11 v., 37. psalme I v., 52. psalme 26 v., 145. psalme I v., *Wisdoms Bog*, 4. kap. 15 r.

Brand i domkirken 28 v. Branden i domkirkespiret 24/5 1642 er behandlet i Hans Hansen Skonning: *Sandfærdig Relation oc Beskriffvelse. Om Aarhuss Domkirckes Spiirs ynckelig oc saare jammerlig Vndergang.*

Et facsimiletryk med indledning af Vilhelm Grundtvig udkom 1927.

Brandschatt 30 v. Se J. R. Hübertz. *Aktstykker vedkommende Staden og Stiftet Aarhus, II, Kbh. 1845*, p. 141–43. Som det fremgår af teksten, skal dateringen være 22/2 1650, ikke 22/8 1650.

Byens dieller 11 r. Deler, delemænd, er den, der på stadens vegne optrådte for retten.

Byfogd 20 r.

Byschøtterpenge 14 r.

Bøes 7 v. *Gevær*.

Bøgger 32 v.

Børnepoch 23 v., 24 r., 26 r.

Corporal 15 v.

Demiss 9 v. En homiletisk prøve (dimisprædiken) blev indført ved en forordning 9/1 1635.

Ducamenter 33 r.

Embidsfolch 32 r. *Håndværksfolk*.

Epitaphium 28 r.

Friisers penge 9 r., 10 v., 18 r., 21 r. Antagelig det af Johan Friis til Hesselager oprettede legat, senere forøget af andre af slægten, fundatser af 24/12 1584 og 10/7 1619.

Guolffhus 30 r.

Horrerj 28 r.

Jgangsøl 12 v.

Kemmener 6 v., 15 v.

Kierchebog 12 r. Ordet betyder her kirkens kaldsbog eller liber daticus med oplysninger om alt vedrørende kirken og kaldet.

Kierchewerge 14 r.

Keyserens folk 20 r.

Klocherne 28 v., 29 v.

Koelhaffue 25 r.

Koldesye 7 r.

Kongens kost i Closteret 9 r., 10 v. Kommunitetet stiftedes 1569 og gav i sin første tid fri kost til studenterne.

Kongens rytter 19 v.

Kremerpenge til lauet 7 r.

Krud 7 v.

Kræmmer laugitt 6 v., 7 r., 12 v.

Kræmmer laugitt, oldermand 15 r., 28 r.

Leiersted i domkirken 11 v., 15 r., 23 v., 26 v.

Ligthreer 3 v. Se Kai Uldall: Gravtræ og Gravramme. Fra Nationalmuseets Arbejdsmark 1931, p. 41-52.

Ligsteen 31 r.

Mesling 26 r.

Offuerformønder 19 r. Overformyndere indførtes ved købstadforordningen 7/4 1619.

Offuerkiøbmand 30 r. Overkøbmænd indførtes ved købstadforordningen 1619 til at mægle i sager om handel, fragt m. m.

Pestilens 1603 3 r., 3 v., 1602 6 r., 1618 14 r.

Priser 22 r., 31 v., 32 r.

Renteskriver, kgl., 20 r.

Rodemester 14 r., 14 v., 19 r.

Sandemand 4 v., 5 r. Der fandtes 8 sandemænd i hvert jysk herred. De udgjorde et led i retsplejen ved at udtale sig om særlige retssager for tinget.

Schaale 6 v.

Schoelmester 10 v.

Scholle, dansk, 6 r., 7 r., 9 r., 11 v., 13 r., 16 v., 18 r., 20 v., 24 v., 26 r., 31 v., 32 v.

Scholle, tysk, 6 v.

– lattinsche 13 r., 24 v., mesterleys 9 r., 10 r., 18 r., 21 r.

Siunsmend 1 v.

Snapsting 30 r. Årets første tingmøde, særlig brugt om mødet ved landstinget i Viborg.

Det spansche companie 15 v. Christian IV oprettede et handels-selskab for import af vin og salt, men det fik ikke succes.

Sprinchel 26 v. Sprinchel eller meisling 11 v.

Sømquenne 11 v. Sømkone, syerske.

Thaxier borger 15 r. Takserborgere indførtes ved købstadforordningen 1619 til ligning af skatter sammen med foregående års kæmnere.

Thrommer 22 v.

Tinghører 7 r. Vidne på tinget om det der foretagne.

Wabensdørren 3 v. Vel en forkortelse eller fejlskrift for våbenhusdøren.

Wangherre 8 v. Tilsynsfører for stadens mark.

Winprøuer 14 r. Se forordningen af 2/8 1605 i J. R. Hübertz: Aktstykker vedkommende Staden og Stiftet Aarhus, II, Kbh. 1845, p. 7.

Øl 6 v., 12 v.

DIS-Danmark

1 0 5 3 9 2